The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St. Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 3-0792, EM 3-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A.
Telephone LOrraine 7-6470.
Chicago: Editor — K. Ķezbers,
2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
WEDNESDAY, AUGUST 7, 1963.

LATVIJA
AMERIKĀ

63. n-rs. TREŠDIEN, 1963. GADA 7. AUGUSTĀ 13. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 3-3239, kantorim — EM 3-0792 vakaros tālrunis — 766-2001
Nujorkas redakcijas vadītājs red. V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A.. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Čikāgas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA
Tālruņi: DI 2-2324, BR 3-8681.

Karstās dienas mūs nebaida. J. Liģera uzņ.

Sabiedroto ārlietu ministri Maskavā

AR JAUNIEM PRIEKŠLIKUMIEM PADOMJU GALVASPILSETĀ IERADIES ARĪ APVIENOTO NĀCIJU ĢENERĀLSEKRETĀRS U TANTS, ATOMLĪGUMS DAUDZ IZDEVĪGĀKS PADOMJU SAVIENĪBAI NEKĀ SAV. VALSTĪM UN ANGLIJAI

Šī gada 25. jūlijā Maskavā Sav. Valstis, Anglija un Pad. Savienība „vienojās par daļēju atomieroču mēģinājumu pārtraukšanu. 5. augustā, klātesot Chruščevam, augsminēto trīs valstu ārlietu ministri parakstīja oficiālu līgumu, kas noliedz atomieroču mēģinājumus atmosfairā, izplatījumā un zem ūdens. Sarunas šī daļējā pārtraukšanas līguma parakstīšanas virzienā ilga vairāk kā sešus gadus.

Sav. Valstu un Anglijas diplomatiskās, bet ne militārās, aprindas ir kā spārnos. Pēc atomlīguma parakstīšanas ārlietu ministriem Raskam un Hjūmam paredzētas garākas sarunas ar Chruščevu un Gromiko — sarunas, kuŗās paredzēts iztirzāt tālākus soļus Rietumu un Austrumu saspīlējuma mazināšanai. No Maskavā sagaidāmā rezdams, ka arī pēc atomlīguma Chruščevs visu iniciatīvu grib paturēt savās rokās. Tādēj var lasīt, ka „uz Chruščeva ieteikuma" trīs lielvalstu ārlietu ministri sekmīgi nobeigtās atomsarunas virzīs citās plāksnēs, runājot par tādiem jautājumiem kā Chruščeva proponēto neuzbrukšanas līgumu starp Ziemeļatlantijas organizāciju un Varšavas pakta valstīm, abpusējiem nodrošinājumiem, kā izvairīties no pārsteiguma uzbrukuma, vispārēju atbruņošanos un, sabiedrotiem par lielu izbrīnu un nesaprašanu — Vācijas problēmu.

Te ļoti grūti uzminēt, kādēj tieši tagad krievi gribētu sākt cilāt Vācijas jautājumu. Vai sakarā ar paredzēto Ādenauera aizstāšanu no politiskās skatuves? Sakarā ar atomlīgumu, kas sabiedrotos būtu padarījis mazāk aizdomīgus un piekāpīgākus? Sakarā ar iecerēto neuzbrukšanas līgumu? Ulbrichts nesen Austrumberlīnē izteicās, ka neuzbrukšanas līguma gadījumā viņš netielēsies pēc to valstu parakstiem, kas Austrumvāciju neatzīst. Kā jau sākumā minēts, bez Rietumu ārlietu ministriem Maskavā ieradies arī Apvienoto Nāciju ģenerālsekretārs U Tants — lai personīgi pārliecinātos, ka atomlīgums tiek parakstīts un lai lielajiem dotu padomus saspīlējuma tālākai mazināšanai. Konkrētākais U Tanta priekšlikums, kas, (pašrejējos apstākļos var viegli viss īstenoties) ir aicinājums lielvalstu valdību galvām vadīt savas delegācijas Apvienoto Nāciju pilnsapulces rudens sesijā. Rudens sesija tiks atklāta 17. septembrī Nujorkā. Chruščeva ierašanās Nujorkā, droši vien, vēlāk pavērtu viņam tālāku ceļu uz Vašingtonu un privātsarunām ar prezidentu Kenediju. Interesanti atzīmēt, ka runājot par lielvalstu delegāciju vadīšanai U Tants piemin ja vienīgi Sav. Valstis, Angliju un Padomju Savienību. Francija un ģen. de Golls bija aizmirsti.

AMERIKĀŅU PRIEKŠPĀRAGRI

Līgums daļējai atomieroču mēģinājumu pārtraukšanai ir parakstīts. Bet par to priecājas vienīgi Rietumu politiķi, kas nākotnē cer vēl uz lielākām un labākām lietām un jau tagad sevi uzskata par pasaules miera saglabātājiem un glābējiem no atomkaŗa.

Kā Sav. Valstu, tā Anglijas militārās aprindas to ne par kādu diplomātisku meistardarbu tomēr neuzskata. Tas ir, ne par sabiedroto diplomātisku meistardarbu. No Padomju Savienības viedokļa raugoties, tas jau būtu daudz tuvāk patiesībai.

Maskavā parakstītais atomlīgums paredz atomieroču mēģinājumu pārtraukšanu izplatījumā, atmosfairā un zem ūdens, atļaujot mēģinājumu turpināšanu zem zemes. Kad Rietumi prasīja arī to, piedevām vēl pieprasīja arī pārraudzību, krievi atrunājās, aizrādīdami, ka zem pārraudzības maskas Rietumi mēģinās Pad. Savienībā iefiltrēt savus spiegus.

Jautājot, kas no atomlīguma ieguvis vairāk, Rietumi vai Pad. Savienība, negribot jāatbild, ka ieguvēja, neapšaubāmi, ir pēdējā. Līguma parakstīšanas laikā amerikāņu un angļu lietpratēji bija vienās domās, ka padomju zinātnieki atrodas tālu priekšā masveidīgas izmīcības atomieroču izmēģināšanā. Kopš nerakstītā mēģinājuma aizlieguma laušanas 1961. gadā, krievi izmēģinājuši bumbas līdz 60 megatonu stiprumam un stāsta, ka viņu arsenālā esot pat 160 megatonu bumbas — tātad bumba, kuŗas sprādziens līdzināts 160 milj. tonnām dinamita!

Kopš 1945. gada, kad amerikāņu atombumbas, toreiz tikai vairāku desmitu kilotonnu stiprumā, iznīcināja japāņu pilsētas Hirošimu un Nagasaki, Sav. Valstu zinātnieki izmēģinājuši daudz, daudz vairāk atombumbu un ūdeņražbumbu nekā Padomju Savienība. Tikai citās katēgorijās. Pēdējos gados amerikāņu uzmanība koncentrējās uz mazākām, „tīrām" atombumbām, tāpat atombumbām dažādiem ieročiem — lielgabaliem īsu distanču raķetēm, tanku dūrēm, dziļumbumbām u. t. t. Minētās disciplīnās Sav.. Valstis atrodas tālu priekšā Padomju Savienībai. Lieta tikai tāda, ka to ieroču atomlādiņu attīstību, kur priekšgalā atrodas Sav. Valstis, var turpināt zem ūdens.

Turpretim masu iznīcību bumbu izmēģināšanu var izvest vieglāk gaisā. Citiem vārdiem, tur, kur amerikāņi jau tagad atpalikuši, viņi atpalikuši arī paliks. Turpretim krievi, kas atpalikuši mazāko atomlādiņu ieroču laukā, savus mēģinājumus varēs turpināt pazemē.

Sav. Valstu militārā vadība atomlīgumam katēgoriski pretojas, uzsverot, ka tas, vispirms, noliedz amerikāņiem izmēģināt atomieročus, kur mēģināšana visvairāk nepieciešama — atmosfairā; otrkārt, ka pārtraukums nav pārraudzīts, un, treškārt, ka nav nekādu oficiālu līdzekļu pārliecināties, ka krievi pēclīguma periodu neizmanto vienkārši jaunas mēģinājumu serijas sagatavošanai. Vienam otram 1961. gada rudens ar padomju atompārsteigumiem vēl nebūt nav aizmirsies.

Ja, beigu beigās, Sav. Valstu bruņoto spēku galvenais stābs atomlīgumu vispār akceptēja, tad tikai līgumā minētās „glābšanās" klauzulas resp. līguma pārkāpšanas gadījumā. Ja kāds līgums kā tāds apdraud kādu no līgumu parakstījušo valstu drošību vai runā pretī tās interesēm, minētā valsts līgumu var lauzt, savu lēmumu paziņojot 3 mēnešus pirms izvešanas.

No šīs klauzulas vadoties, var sacīt, ka neviena valsts ar līguma parakstīšanu neko daudz nav riskējusi, un ka pašam līgumam nekāds ilgais mūžs nav paredzams. Jo vai tad, kad savus atomieroču mēģinājumus atsāks Francija, Padomju Savienība stāvēs mierīgi malā un noskatīsies? Vai kad ar savu pirmo atombumbu kaŗa draudu pirkstu pret visu pasauli pacels komūnistu Ķīna?

Komūnistu Ķīnai atombumbas vēl nav, bet Francijai tāda jau ir vairākus gadus. Sav. Valstis un Anglija Franciju uzskata par galveno atomlīguma traucekli. Franči domā, ka krieviem un amerikāņiem, kuŗiem katram saražots pietiekami daudz atombumbu, lai uzspertu gaisā visu pasauli, mēģinājumu pārtraukuma līgums nav nekāds traucēklis. Viņiem jau vispirms bumbu ir diezgan, un, otrkārt, nenozīmīgais līgums taču aizliedz vienīgi atomieroču izmēģināšanu, bet ne atomieroču ražošanu. Jā, ja Francijai būtu tik daudz bumbu, cik tai gribētos, tad arī tā būtu ar mieru runāt par līgumu. Cik zināms, šai virzienā sabiedrotie pašreiz sagatavo ēsmu Francijas prezidentam — gatavus atomieročus pret ceturtās atomvalsts parakstu uz mēģinājumu aizliegšanas līguma, cerībā, ka tā izdotos paildzināt atomlīguma mūžu.

(Nobeigums 8. lpp.)

Apspiesto tautu gads

„Tas, kā notika Apspiesto tautu nedēļas atzīmēšana — pareizāk sakot, neatzīmēšana 1963. gadā ir izsmiekls cilvēcībai un kauns mūsu nācijai," saka katoļu laikraksts The Wanderer, sākot savu apskatu par šīs nedēļas atzīmēšanu Sav. Valstu mērogā.

Tālāk minētais laikraksts, kas iznāk Minesotā, bet ko lasa visās ASV, izsaka dziļu neapmierinātību ar prezidenta deklarāciju, nosaukdams to par paviršu un norādīdams, ka brīvās pasaules vadonim vajadzējis veltīt šai lietai lielāku vērību un uzsvaru.

Radio un televizija pieminējušas apspiesto tautu nedēļas deklarāciju tikpat maz kā prezidenta parastos svētdienas baznīcas apmeklējumus.

Briesmīgo faktu, ka apmēram miljards cilvēku dzīvo apspiesti postā, dienas laikraksti un žurnāli pieminēja tikai nedaudz rindās vai arī nemaz. Diemžēl, arī baznīcu prese nebija daudz labāka. No katoļu preses vienīgi Our Sunday Visitor, The Tablet, The Wanderer un pāris mazāku izdevumu esot vairāk iestājušies par šiem nelaimīgajiem. Līdzīgi protestantu presē.

Nebija plašas demonstrācijas, ne milzu sanāksmes, ne gājieni uz Vašingtonu, ne peticijas ar daudz tūkstošu parakstiem.

The Wanderer jautā: „Vai jūsu baznīcā notika speciāls dievkalpojums, veltīts šiem nelaimīgiem? Vai jūsu mācītājs šo lietu vispār pieminēja savos ziņojumos? Kurā dzelzs aizkara pusē 14. jūlijā bija Klusētāja baznīca? Minētās nedēļas jautājums bija: „Kura meitene kļūs pasaules skaistumkaraliene (Miss Universe)?

Vai kāds ievērojamāks ārlietu ministrijas darbinieks izteica līdzjūtību apspiesto ciešanām? Vai nenotika tieši pretējais — runas par neuzbrukšanas paktu ar sarkano varmākām?

Un tālāk un tālāk tā turpinās mūsu bezdarbības grēku rinda: nenomazgājamas asinis ir uz mūsu rokām — daļēji mūsu pašmīlīgās bezjūtības dēļ, daļēji tādēļ, ka mēs īsti neapzināmies, ko darām, tāpēc, ka esam slinkuma un kūtruma pārņemti, nobijušies kā kādreiz Pēteris vai arī apmulsuši sakarā ar ziņotām pārmaiņām pasaulē."

Kā krasu pretstatu laikraksts piemin ASV neatkarības dienas svinēšanu, ko salīdzina ar bagātnieku dzīrēm lepnā pilī, kamēr ļaužu masas ārpusē mirst postā.

Tai pašā sakarā izsacīta arī nožēla, ka praktiski visi amerikāņi likušies iepriecināti par Neatkarības dienas sveicieniem, ko sūtījis asiņainais brīvības ienaidnieks Nr. 1: „Mēs jūs apraksim! Bet es apsveicu jūs ar izglābšanos — līdz šim — no briesmīgā likteņa, kas sagaida jūs un jūsu bērnus!"

Barga, ļoti barga ir kritika, ko pauž šis laikraksts, kuŗa stingro nostāju pazina jau Hitlers un, tūlīt pēc nākšanas pie varas, aizliedza ielaist Vācijā un kuŗu pazina arī Maskava un jau 1945 gadā prasīja to slēgt par naida un neuzticības celšanu pret padomju paradīzi.

The Wanderer ne vien kritizē, bet nāk arī ar ierosinājumiem, ko šeit sniedzu īsā atstāstījumā.

Tā kā nākošgad Sav. Valstīs ir vēlēšanu gads un jāpārvēl ne vien prezidents, bet arī Tautas vietnieku nama pārstāvji un daļa senātoru un tā kā nākošgad ir sudraba jubileja nebrīvības tumsai, kas nolaidusies pār vienu no apspiestām tautām — Poliju — laikraksts ierosina 1964. gadu atzīmēt kā Apspiesto tautu gadu.

„1964. gadā nepietiek ar Apspiesto tautu nedēļu; tam jābūt Apspiesto tautu gadam!" izsaucas laikraksts, apzīmēdams situāciju par pietiekami nopietnu šādai prasībai.

Apspiesto tautu gada uzdevumiem jābūt:

1) Atjaunot cerību apspiestās tautās, jo cerība mirst, kad liekas, ka nav vairs draugu;

2) atmodināt brīvās pasaules cilvēku apziņu par apstākļu lielumu un draudīgumu;

3) mēģināt modināt vienaldzīgos;

4) censties panākt ne tikai solījumus bet arī ricību no parīzjām, kongresa un prezidenta kandidātiem un ārlietu ministrijas;

5) atdzīvināt mūsos pašos vairāk cilvēcīgu jūtu, lai mūsu sirdis vairāk saprastu cietējus. Tiesi jaunatne, kas meklē sev kādu uzdevumu, varētu būt lielākā ieguvēja.

Lai Apspiesto tautu gads izdotos, tad priekšdarbi jāveic jau šoruden.

Jāizrauga ricības komitejas dažādiem uzdevumiem. Jāsagatavo literātūra. Jāvienojas par mērķiem.

Bez lokāliem sarīkojumiem vajadzētu arī kādu milzu vispārēju sanāksmi, kuŗas vietas izvēle nopietni jāapsver. Tāpat jāapsver, vai galvenajiem sarīkojumiem jānotiek vasaras vidū, kad vairums ļaudis dodas atvaļinājumos, vai citā laikā.

Sarīkojumus varbūt varētu pieskaņot attiecīgu nāciju zīmīgiem notikumiem, piemēram, ungāru, kubiešu u. c.

Ja laikus ieaicinātu senātorus un citas ievērojamas personas par runātājiem, tad novērstu viņu aizbildināšanos, ka minētā laikā tie aizņemtu citur.

Protams, nav jāsagaida tikai panākumi, bet jārēķinās arī ar pārmetumiem gan no preses, gan citām aprindām par nemieru celšanu u. t. t. Pat garīdznieku aprindās atradīsies daži, kas nosodīs šādu lietu.

Nobeigumā laikraksts saka, ka nekādi pārmetumi un uzbrukumi nedrīkstētu mazināt entuziasmu un vēlēšanos skaidri parādīt savu stāju, jo Kristus ir teicis: „Patiesi, es jums saku: ko jūs esat darījuši vienam no šiem vismazākajiem maniem brāļiem, to jūs esat darījuši man!"

T. Zieriņš

JAUNATNE – NĀKOTNES ATSLĒGAS GLABĀTĀJA

ELJA 10. KONGRESS ĶENIGŠTEINĀ

Ķenigšteina. — „Šī ir pirmā reize Eiropas latviešu jaunatnes apvienības vēsturē, kad tās kongresā piedalās nevien organizācijas biedri no Eiropas zemēm, bet arī latviešu jaunatne no ASV, Kanadas un Austrālijas. 13 gadi pagājuši, kopš šķīrāmies no Vācijas nometnēm un izklīdām pa visu pasauli, bet mēs esam palikuši brīvajā pasaulē vienoti, esam pārvarējuši attālumus ar draudzību. Tā ir garantija, ka esam un būsim nākotnes atslēga." — Šos vārdus ELJA 10. kongresa atklāšanas aktā tika formulēta arī nostāja jautājumā par attieksmēm ar jaunatni dzimtenē, dzirdot Jaunās Gaitas apsveikuma telegrammā lakonisko teikumu: „Ar latviešu jaunatni dzimtenē — jā, ar tautas apspiedējiem — nē!"

Kopā ar aizokeana viesiem ELJA 10. kongresā piedalījās ap 350 jauniešu, bez tam kongresa norisi vēroja labs pulciņš vecās un vidējās paaudzes pārstāvju. Kongresa prezidijā ievēlēja M. Slokenbergu (priekšsēdis) ar trim sekretāriem—Aiju Janelsiņu, Maiju Šildi un Juri Jaunzemu. Atklāšanas akts sākās ar P. Urdzes svētrunu un lūgšanas vārdiem. Akta saturu mākslinieciskā plāksnē padziļināja Kanadas latviešu jaunā pianista Artura Ozoliņa klavieru spēle ar Šopēna darbiem, demonstrējot ļoti izkoptu tehniku un smalkjūtīgu priekšnesumu. Dr. J. Reinfelds savā uzrunā aicināja godināt sūtņa K. Zariņa piemiņu. Kongresu apsveica sūtnis R.Liepiņš, A.Šilde (Baltiešu apv. Vācijā), prof. A. Kindermanis (Ķenigšteinas Haus der Begegnung), Ameri kas latv. jaunatnes apv. pr-dis Ivars Bērziņš, Kanadas latv. nacionālās jaunatnes apvienības priekšsēdis A. Daumants, Dr. A. Namsons (Baltiešu institūts), Dr. A. Rudzīte (Baltiešu kristīgā studentu biedrība un Annabergas mītne), Dr. P. Cirsis (Anglijas latv. katoļu b-ba), Aģita Ķiploka (pirmā ELJA priekšsēde). Sekoja virkne apsveikumu ar telegrammām un rakstiem: Rietumvācijas bēgļu ministrs barons fon Kleists, Nate Jaunsudrabiņa, Henriete Riņa, Minsteres ģimnazija, Komiteja latv. jaunatnes sadarbībai Zviedrijā, DV Vesthofenas kopa, LCKV un DV centrālā valde, LOP, Latv. studentu apv. Vācijā, JKS Vācijā nacionālais sekretariāts, I. Reitmanis, Latv. nacionālais fonds, Latvijas sūtniecības Londonā lietveris T. Ozoliņš, Anglijas DV, Latv. preses b-bas Vācijas kopa, Latv. zemnieku savienība Anglijā, V. Briedis Dānijā, DV Zviedrijā, LATVIJAs redakcija, J. Daģis, V. Skaistlauks u. c.

Par svētku runas teicēju atklāšanas aktā bija aicināts plaši pazīstamais Austrumeiropas un Pad. Savienības jautājumu speciālists Ķīles universitātes profesors Boriss Meisners. Iz vēlējies tematu par Baltijas zemju stāvokli starp lielvalstīm, viņš akadēmiski priekšzīmīgā un interesantā veidā iztirzāja Baltijas valstu rašanos, likteni starp padomju un nacionālsocialistiskās Vācijas agresīvo centienu dzirnakmeņiem un pašreizējo situāciju. Profesors cita starpā norādīja, ka 1940. g. Pad. Savienība Baltijas valstu aneksiju attaisnojusi arī ar lielvalsts interesēm gūt pieeju pie neaizsalstošām ostām. Bet, kad dažus gadus vēlāk Staļins pieprasīja Austrumprūsiju ar Karalaučiem, tad prasība atkal tika motivēta ar lielvalsts vajadzību pēc neaizsalstošas ostas. Tātad agresīvie mērķi tiek maskēti ar vienu un to pašu kliešeju. No starptautisko tiesību viedokļa Baltijas valstu okupācija joprojām uzskatāma par nelikumīgu un to ir ievērojusi arī Vācijas federālās republikas valdība, jo līgums par diplomātisko attieksmju nodibināšanu ar Maskavu ietver noteikumu, ka ar to Vācijas valdība neatzīst nekādas saistības, kas radušās Hitlera laikā, tāpat kā diplomātisko attieksmju nodibināšana nenozīmē, ka Vācija būtu atzinusi territoriālās pārmaiņas Austrumeiropā. Pad. Savienībai resp. Krievijai nav arī nekādu vēsturisku tiesību uz Baltijas zemēm, jo tās samērā īsu laiku piederējušas pie cariskās Krievijas. Ja Rietumos dažkārt teic, ka Baltijas valstu aneksijas gadījumā kāda lielā ka diktatūra aprijusi trīs mazākas diktatūras, tad tas nav pareizi: Padomijā visu laiku valda totalitāra diktatūra, kamēr Baltijas valstīs bija izveidojušies tikai autoritāri režīmi, Igaunija un Lietuva jau sāka atgriezties pie parlamentārās ie kārtas. Ja starptautiskie notikumi ar Otru pasaules kaŗu nebūtu kavējuši, arī Ulmaņa režīms Latvijā atgrieztos pie parlamenta.

ELJA 10. kongresa virstemats bija — Komūnismam nav nākotnes. Pirmajā darba sēdē referātu virkni atklāja valdes sekretārs K. Aboliņš, uzsvērdams, ka tā nav nekāda naivitāte, nekāda ūtopija, ja izraudzīts tieši šāds virstemats. Padomju iekārta sakās cīnāmies par cilvēku, bet patiesībā cilvēku ir aizmirsusi. Ja būtu varējusi ierasties tā Rīgas studente,kas vēlējās būt klāt kā novērotāja, tad ELJA kongress viņai sagādātu pārsteigumu, kā attīstās brīvā latviešu jaunatne, dzīvodama divi kultūrās. Komūnismam nav un nevar būt nākotnes tāpēc, ka tas ir aizmirsis pamatpatiesību: Cilvēks vienmēr vēlas palikt cilvēcisks ar brīvu izšķiršanos, ar brīvām domām, brīviem vārdiem.

LATVIJA

63. n-rs. TREŠDIEN, 1963. GADA 7. AUGUSTĀ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

E. Rauza

MELU PŪZNIS

Meli, noziedzības un viltīga propaganda veido komūnisma valsts pamatus. Kamēr pastāvēs šī velniškā vara, tikmēr nemitēsies briesmas, draudi un iznīcināšana brīvajai pasaulei. Kad pirms 43 gadiem, izbeidzoties cīņām starp Padomju Krieviju un Latviju, 1920. gada 11. augustā tika parakstīts miera līgums starp abām valstīm, tajā Padomju Krievija atteicās no latviešu zemes uz mūžīgiem laikiem. Bet vai Padomju Krievijas parakstā bija īstenība un patiesa griba šo līgumu godīgi pildīt? Vai tā, dodot parakstu, slepenībā jau toreiz netikoja pēc Baltijas valstu territorijas — „iegūt logu uz Eiropu"?

Šodien vairs nav šaubu par to, ka Padomju Krievijas politikā liela daļa viltības un viltojumu, lai ar to palīdzību reālizētu savus īstos nodomus. Šodien mēs arī atceramies, ka jau tūdaļ pēc līguma parakstīšanas Padomju Krievija nelikās vienaldzīga, bet vairāk un vairāk inscenēja dažādus ekscesus, sūtot pāri robežai ne tikai komūnistiskās propagandas literatūru, bet arī aģentus un diversantus, kuŗu nolūkos bija pamazām sakult nemieru jaunajā valstī. Paldiēs Dievam, mūsu acs toreiz bija modra, un tāda tā arī palika līdz dienai, kad sarkanā lavīna ar tiem pašiem „principiem" nogūlās pār brīvajām Baltijas valstīm.

Tieši divdesmit trīs gadus pēc tam noskalojēs tik sīvas melu ja deklarējusi atteikšanos no mūsu zemes „uz visiem laikiem," ar savu noziedzīgo politiku, teroru un viltojumiem tā 1940. gada 5. augustā Latvijai uzlika verdzības važas. Austrumu kolosa solījumi bija sabrukuši kā kāršu namiņi. Bet jau pirms tam, kad Padomju Krievija bija duļķes, kādas var izšļākt vienīgi padomju vara un tās ielikteņi.

Komūnistu varas izraudzītais jaunais „ministru prezidents" A. Kirchenšteins, amatu uzņemoties, valsts prezidentam K. Ulmanim sacīja: „Apsolos kabineta vārdā pielikt visus spēkus, lai sargātu brīvu, patstāvīgu Latviju." Taču vēlāk šis pats „ministru prezidents" brauca uz Maskavu, padevīgi lūdzot Latviju iekļaut Padomju Savienībā. Tas notika 1940. g. 5. augustā, atkārtgas Latvijas valsts pastāvēšana.

Bet Kirchenšteins nebija vienīgais, kas izšļāca melus Padomju varas uzdevumā. Komūnistu ieliktenis, zemkopības „ministrs" A. Vanags mēļoja Latvijas zemniekiem un zemju īpašniekiem, ka „kolchozu nebūs." Kas notika pēc šīs deklarācijas — mēs labi zinām.

Mūsu tauta un vēsture nezina liecināt briesmīgāku laikmetu par to, ko 1940. gadā uzsūtīja sarkanie satrapi. Ar melu palīdzību un viltīgiem ieganstiem Padomju Savienība sagrāba Baltijas valstis un tās vēl šodien tur savās nežēlīgajās ķetnās. Meli un nelietības nu jau kuŗo gadu moka visus, kas vardarbības ceļā iekļauti sarkanās padraudzes territorijā. Uzmācīgā bazūnēšana par „labklājību, augstu dzīves standartu un vēl nepiedzīvotām ērtībām padomju cilvēkam," ir piesūcināta melliem un nepatiesībām. Cilvēka laime slēpjas brīvībā un tiesībās. Bet sarkanie melumutes tos noskalpējuši, atstājot cilvēkam vienīgi kailo dzīvību un varas ierobežojumus.

Kā radās sociālistiskie un komūnistiskie sadalīšanas principi

Ražotā nacionālā produkta sadalīšana bija tā tautsaimniecības mācības nozare, kas teoretiskā ziņā Kārļa Marksa laikā bija visai maz attīstījusies, un tāpēc visāda veida pasaules lāpītājiem, sākot ar t. s. utopiskiem sociālistiem un beidzot ar „zinātnisko" sociālistu — Kārli Marksu bija it kā atstāta tukša vieta, ko aizpildīt ar visāda veida pašu vai no citiem domātājiem aizgūtām teorijām.

Ja atskaitām krievu vecticībniekus, tad, laikam, pasaulē būs tikai viena vienīga „ticība", kas balstās uz pārrakstīšanas vai tulkošanas procesā pielaistām kļūdām un stūrgalvīgi negrib tās izlabot pat līdz mūsu dienām! Vecticībniekiem tās bija kļūdas, ko bija ielaiduši seno garīgo grāmatu pārrakstītāji, bet komūnistiem „sadalīšanas princips" ir sašķēlušies no viena divos, sakarā ar komūnistu manifesta tulkojumos pielaistām kļūdām.

Vēra Zasuliča, tulkojot Komūnistu manifestu krieviski, bija sadalīšanas galveno principu izteikusi tā: „No katra pēc viņa spējām, katram pēc viņa darba", kaut gan angļu tulkojumā, kas vēl tagad glabājas Londonas Britu mūzejā, tas pats princips ir formulēts citādi: „No katra pēc viņa spējām, katram pēc viņa vajadzībām". Vācu valodā rakstītais Komūnistu manifesta oriģināls gan apstiprina, ka angļu tulkojums, ko veikusi viena no 4 komūnistiem, kas šo „ manifestu" parakstīja — Helene Makfarlane, saskan ar vācu oriģinālu, bet Veras Zasuličas tulkojums ir no tā pārāk tālu atkāpies... un principu izteicis tā, kā to varētu izteikt katrā kapitālistiskā sabiedrībā, ieskaitot arī valsts kapitālisma sabiedrību. Pats par sevi ne pirmais, nedz otrs „sadalīšanas princips" nav ne Marksa, ne kāda cita „zinātniskā sociālista" atklājums, bet to vēsturē jau pazinuši daudz agrāk. Tikai nevienam nebija ienācis prātā to uzspiest visai valstij vai visai kādai tautai! Vēsturē ir zināmas gan primitīvas ciltis, gan dažādas reliģijas sektas, kas šo pēdējo principu ir mēģinājušas ar labiem vai vājākiem panākumiem iedzīvināt.

Dīvainākais tomēr tas, ka krievu komūnisti, sakarā ar jau minēto tulkojuma kļūdu, no šiem principiem ir aizguvuši abus: vienu sociālisma posmam, kas tagad it kā tuvojoties savam noslēgumam, un otru — pilnīgam komūnismam, kad tas beidzot būšot sasniegts!...

Neviens cits, kā Ņikita Chruščevs nesen publicētajā paša Ņikitas manifestā, kuŗā viņš pāreju no sociālisma uz komūnismu sola jau nākošajos 20 gados, kad dzīves līmenis Pad. Savienībā būšot augstāks par dzīves līmeni jebkuŗā citā zemē, ir atsaucies un citējis abus augšminētos sadalīšanas principus!

Bet ne jau nu Ņikita ir vienīgais „strādnieku avangarda" vadonis, kam nav lielas skaidrības abos minētajos sadales principos. Pat tādam viram, kā V. M. Molotovam ideoloģiski paslidējusi kāja, sniedzot oficiālo ziņojumu 1955. gada februārī Augstākās padomes sēdē Maskavā, kas izraisīja partijas ideoloģiskā žurnāla Komūnists uzbrukumu, piekŗeptoties M. izteicienam, ka „sociālistiskās sabiedrības pamati ir stipri ielikti Padomju Savienībā". Kau gan Molotovs vēlāk publiski sūdzēja „grēkus", padomju komūnisma oficiālā balss Pravda savā 1955. gada 3. novembŗa numurā turpināja M. uzbrukt. Pravda savus uzbrukumus balstīja uz pirmo „sadales principu", apgalvojot, ka Padomju Savienība ir pilnīgi pabeigusi savu sociālistisko programmu, un ka beidzies tas sadales prakses posms, kad valdīja princips: katrs pēc savām spējām, katram pēc viņa darba, un Padomju Savienība tagad sojojot pretim īstam komūnismam: no katra pēc viņa spējām — katram pēc viņa vajadzībām.

Tā tagadējie Marksa un Ļeņina ideju mantinieki ir centušies savas jucekligās sadales idejas attaisnot ar „pieskaņošanu jauniem vēsturiskiem uzdevumiem". Tas tomēr lietas īstos apstākļus negroza un vēlreiz liecina, uz cik vājiem pamatiem stāv visa komūnistu ideoloģijas izdaudzinātā lepnā celtne.

Kur palikuši Rīgas latvieši?

„Rīga tagad ir krievu pilsēta," ziņo Čikāgas vakara laikraksts „American".

„No tiem 700.000 iedzīvotājiem, kas dzīvo pašlaik okupētās Latvijas galvaspilsētā deviņas desmitās daļas ir krievi, kas savesti Rīgā no Padomju Savienības," raksta avīze.

Kur palikuši Rīgas latvieši?

„Tie ir aizsūtīti uz Sibīriju," atbild laikraksts.

„Kā zināms, Latvijas komūnistu dižvīru nesenā pavēle bija — izraidīt no Rīgas un Liepājas rajoniem visas pieaugušas personas, kas neveic „sociāli lietderīgu darbu."

Saprotams, ka izraiditie nebija krievi!

Im. B.

Dr. N. Picka

Radīšanas noslēpums

Cilvēka dvēsele ir vislielākais noslēpums. Ir ļoti zēl, ka vispirms cenšas iekarot pasaules telpu, bet par dvēseli zināms vēl samērā maz. Nav zināms, uz kādu norīšu pamata iespējama atmiņa, nav zināms, kā darbojas smadzeņu atsevišķie centri pie domāšanas, gribas un jūtu norisēm; gan šo to zina par norisēm pie instinktīviem un dziņu veikumiem, jo to visu var pētīt pie dzīvniekiem. Cilvēka smadzenes ar milzīgo šūnu skaitu ir sarežģītākais un smalkākais ierīkojums pasaulē. Ja ir kāds pasaules brīnums, tad pirmais un vislielākais ir tas. No tā, kas par smadzeņu darbību ir izpētīts, vienu otru principu pielieto pie to lidķermeņu konstruēšanas, kuŗu uzdevums ir noķert un uzspridzināt ienaidnieka raķetes gaisā.

Kamēr neurofiziologi pēta smadzeņu procesus, psiholoģija nodarbojas ar norisēm un izpausmes veidiem, kādos mēs dvēseles rosmes pārdzīvojam. Kopš psiholoģijas kā patstāvīgas zinātnes nodibināšanas ir pagājuši apm. simts gadu. Ilgāku laiku tā bija galvenokārt eksperimentāla zinātne, t. i. zinātne, kas savas atziņas balsta uz empiriskiem novērojumiem. Tādējādi gan var izpētīt elementāras psihiskas norises. Taču psiholoģijas zinātnes objekts ir dvēsele visā tās veselumā. Šo trūkumu apzinājās t. s. veseluma psihologu skola. Blakus tam jau sen bija pazīstama introspektīvā jeb pašnovērošanas metode. Šī metode neapmierinās tikai ar dvēseles virspusē tveŗamiem faktiem, bet meklē paņēmienus, kā atrast metodiski nodrošinātu pieeju pie tās dziļākiem slāņiem.

Uz iekšieni vērsts skats atklāj nepārtrauktu maiņu dvēseles norisēs. Acumirklis seko acumirklim un katrā aktuālā acumirklī mēs konstatējam tikko tvertā momenta aiziešanu. Orientējoties ārējā pasaulē notiekošās norisēs (piem. novērojot kāda ķermeņa pārvietošanos) ir iespējams nākt pie slēdziena, ka ir nesaraustīta norišu secība (kontinuitāte). Iekšējā pasaulē šādu tiešu pieturas punktu nav, ir vienīgi apziņas saturi, kuŗi cenšas mainīties (noiet no skatuves). Vienīgi analoģija ar ārējo norišu kārtības struktūru mēs varam sacīt, ka tur acumirklis seko acumirklim nepārtrauktā secībā. Moments nav citādi tveŗams kā vienīgi pārdzīvojumā un ar kādas citas drošākas mērīšanas ierīces kā chronometra palīdzību mēs to nevaram „mērīt," jo dvēseliskie fainomeni ir neķermeniskas dabas.

Spēki, kas dzen uz priekšu dvēseles straumi, nav uzskatei doti. Mēs vienīgi konstatējam to izdarītas pārvērtības. Nav arī zināms, ar kādu līdzekļu palīdzību mums ir iespējams dvēseles norises iespaidot. Mēs varam pēc izvēles pašreiz aktuālo iekšējās apjautas saturu — būtu tas priekšstats, vesels priekšstatu komplekss vai jūtu noskaņa,— tikko apjaustā priekšstata vai tēla vietā izvēloties kādu citu. Kādi spēki to veic, par to mums nav tiešas apjausmas, bet ir vienīgi novērojams, ka it kā kādas neredzamas rokas iesniedzas tumšos apcirkņos un no turienes „izrauj" to apziņas gaismā momentālai tveršanai. Tur tas nepaliek — arī paturēts — neaprobežoti ilgi, jo citi priekšmeti (izvēlēti vai neizvēlēti) cenšas ieņemt tā vietu.

To instanci, — visā tās netveramībā un uzskatāmā nekonkrētībā — kuŗa izvēlas saturus (priekšmetus) un pārvalda to parādīšanos apziņā, mēs saukšim par apziņas personālo centru. Tas ir vienīgais, kas plūsmā neaiziet prom līdz ar tikko apjaustā acumirkļa saturiem. Taisni otrādi — tas paliek vienmēr esošs (ja atskaita miega stāvokli un izklaidību) un nav padots katra tikko bijušā momenta „sabiršanai putekļos."

Var teikt, ka apziņas personālais centrs (=„es") nav vienmēr par jaunu jārada, kamēr apziņā tveŗamie saturi katru mirkli ir „jārada" par jaunu vai vismaz jāaktuālizē. Tā kā apziņas saturu meklēšana un izvēle — kā jau minēts — nav uzskatāms process un tie, tēlaini izsakoties, iesniedzas „tumšos apcirkņos," Vīks (6, 4. lpp.) visu šo netveramo novadu apzīmē ar jēdzienu „diafainomenālā sfairā," pretstatā visam, kas kā saturi vai jūtu noskaņas parādās apziņas gaismā un līdz ar to ir pārdzīvojumā tveŗami (=fainomenālā sfairā).

Lai kā arī būtu, lai ko mēs katrs kopā saņemot pārdzīvotu, viss tas ir gājis caur momentālitātes šaurajām slūžām. Mēs visu varam vēlāk skatīt kā veselumu. Taču zinātnieks, mākslas darbs vai tml. nevar rasties acumirklī. Katrs vārds, teikums, doma vai sistēma ir piederīgs vienam acumirklim, kuŗā tas ir konkretizējies. Arī tad, ja mēs radot paturam tā veselumu acīs, ik momentā savu zīmogu uzspiež aktuālie dvēseles spēki.

Aktuālais dvēseles reālizācijas pieļāvējs ir laiks. Ik pa smilšu graudiņam no visa momenta ķermeņa (ar ko pārnestā nozīmē būtu domāts personības darba lauks, — viss, ko viņš reāli zē savā dzīvē), izskrien cauri laika slūžām. Kāds aprobežojums mūsu individuālajām iespējām! Cik liels būtu mūsu konkrētās reālizācijas svars, ja šīs laika slūžas būtu plašākas.

Kā mūsu lielās idejas pazaudē savu svaru kamēr tās reālizējam pa graudiņam, lai dabūtu cauri „lielākus gabalus!", bet tā ir cilvēciskās eksistences aprobežotība, ka mums ir tik niecīgas slūžas uz reālitāti: slūžas, caur kuŗām mūsu viss dvēseles dzijums (mikrokosms), visa zemapziņā uzkrātā daudzējādība var izlaužties cauri. Nelaime ir tā, visam jāiet garām momentānitātes slūžām, kur glūn dažādi efeklīvi spēki, nepareizas ievirzes, slikti paradumi, vienaldzība un slinkums un velk katrs uz savu pusi. Dažreiz tie ir mazdūšības velniņi, vēl citreiz tie ir mazbērnam esot iegūtas bailes, kas attur saturu plūsmu. Tie jau priekšlaikus aizdzen lielo apņemšanos pareizi sakārtot un precīzi pateikt. Tā viss apsikst, dažkārt neaizsniedzis apziņas zemapziņas slieksni.

Aktuālais izplūsmes moments ar savu šaurību ir salīdzināms ar režģiem, un vienīgi cauri tiem izstieptas kniebles iesniedzas reālās pasaules norīšu ārēnā. Cik neveikli mums ir jātver katrs priekšmets, lai tam dotu jau nodomāto veidu! Cik labi mēs varētu veidot reālās pasaules lietas, ja mēs varētu satvert tiešāk visas lietas! Bet tas ir mums noliegts!

Abas pasaules — zemapziņu un apziņas arēnu savieno tik šauras slūžas. Un neviens nevar tās pavisam izņemt no šīs vietas. Gan kādreiz — labas iedvesmes brīdī — šīs šaurums paliek plašāks. Tad mēs esam daudz veiksmīgāki un viss paveicas daudz labāk; ātri un precīzi mēs aptveŗam lietas un izteicam sakarības, plašs ir pārskatāmais horizonts. Tālu mēs varam iesniegties atmiņas slēptākos nostūŗos un ņemt tur ar vārīgu roku sen uzkrātas bagātības. Gara dzirkstis sprēgā un intuicija atsedz plīvuru pēc plīvura. Plašs un tālu vērsts ir redzošās dvēseles skats; lielāka ir paspaļavība, tāpēc drošāki ir slēdzieni. Viss ir kļuvis tuvāks un pieejamāks.

Deviņos no desmit gadījumiem apprecas ar partneri no pašu vidus. Ja saejies tikai ar cauruļu licējiem, tu nobeigsi savu mūžu kā cauruļu licēja sieva. Apgrozies tikai ideālu miljonāru aprindās, visdrošākā iespēja ir tapt miljonāra sievai.
Vodehauss (P. G. Wodehouse)

No Dieva nolieguma – absolūtā ļaunuma pielūgšanā

Ideālo reliģiju pārākums, salīdzinot ar komūnisma materiālistisko dogmu, pastāv ne tikai gara un matērijas pielūgsmes atšķirībā, ne tikai bauslības ļaunuma baušļiem, bet arī Dieva garīgās pasaules racionālās koncepcijas iespējā, kādu komūnistu mācībai nav. Citiem vārdiem, Dievu un garīgo pasauli, neatkarīgi arī no ticības momenta, ir iespējams pierādīt ar prāta secinājumiem.

Komūnisti gan lepojas tieši ar to, ka viņu pasaules uzskats ir tikai prāta secinājumu rezultāts, bet tieši komūnisma mācība ir raksturīga ar pretrunām un bieži pat ar elementāras loģikas trūkumu.

Tieši Dieva un gara noliegums sagrauj visu komūnistu „zinātnes" racionāli loģisko pamatu un atstāj vietu tikai ticībai — aklai fanātiskai ticībai.

Marksisma — ļeņinisma absolūtā „nemaldīgā" dogma skan tā. „Visa pasaule un arī cilvēces attīstība ir pakļauta absolūtiem, negrozāmiem, no cilvēka gribas neatkarīgiem likumiem. Cilvēka uzdevums esot tikai atrast (nevis radīt) šos likumus un veicināt viņu ātrāku reālizēšanos". Komūnisti, protams, tos esot atraduši, un tādēļ viņu noteiktais sabiedrības attīstības ceļš uz komūnisma iekārtu esot nenovēršams. To diktē fatālisms — pats liktenis!

Pēc elementāras loģikas likumu sistēmas likumi nevar būt nejaušības sekas. Nevar būt likumības bez likuma devēja. Nevar būt noteiktas asprātīgas sistēmas bez saprāta, kas šo sistēmu radījis un nosaka. Cilvēka prāts, pēc komūnisma mācības, nav šos likumus radījis un nespēj pat grozīt. Tātad, pāri cilvēkam ir jābūt kādam augstākam saprātam, kas radījis šo absolūto likumību.

Kas tad ir šis likumu devējs? Komūnisti nespēj atbildēt. Novedot augstāku, pāri cilvēkam stāvošu saprātu, komūnisma mācība nonāk tādā pretrunā, kas sagrauj visu tās uzstādīto cilvēces attīstības likumību.

Nākošā pretrunā komūnisti iekļūst tādēļ, ka arī pašu uzstādīto sabiedrības attīstības likumību neattiecina uz sociālisma fazi. Viņi nespēj izskaidrot nedz to, nedz arī galīgo attīstības sastingumu komūnisma gala fazē. Atliek tikai ticība, ne loģiski apsvērumi. Bet ticība ir ļoti svarīgs cilvēku darbības dzenulis. Tā kalnus gāž!

Ticība ir cilvēka psihiskās dabas neatņemama daļa. Noārdot ticību garam, komūnisti uzbūvēja ticību materiālajai paradīzei, kas ir tikpat nereāla utopija, cik pārmateriāla ir Dieva esme.

Bet kādēļ bija vajadzīga tik jauna bauslība komūnistu reliģiskā ideāla sasniegšanai? Tā taču ir pilnīgā pretstatā solītai laimei! Vai var rasties labs svētlaimīgi solidāras dzīves cienīgs cilvēks, ja sevis pāraudzināšanai vai izaudināšanai viņam stingri jāpilda baušļi: „Tev būs melot!" „Tev būs nepatiesu liecību dot!" „Tev būs nokaut!" Zināms, ka nevar. Komūnisma mācību rakstījuši cilvēki, kuŗu fantazijā neskaidri rēgojās gan skaistas nākotnes vīzijas, bet kuŗu sirdīs ir dedzis bezgalīgs naids. Ja palasa Marksa, Ļeņina vai citu komūnisma ideologu rakstos zīmīgākās, temperamentīgākās vietas, tad bieži liekas, ka jauna gara iedvesma ir vadījusi viņu roku.

Komūnisma gala fazē ir paredzēta šķietami nesavtīga cilvēku sadzīves kārtība, tādēļ daži naīvi koeksistenciālisti brīnās, kādēļ nepamēģināt komūnistus atgriezt pie kristīgās ticības?

Vai kristīgajai pasaulei ir tik viegli kārtojamas konfesionālās problēmas pašu mājās? Vai viegli būtu pierunāt luterāņus vai baptistus iekļauties katoļu baznīcā? Vai arī pārliecināt katoļu baznīcu pāriet protestantismā? Pie tam mums ir pamatā viena un tā pati reliģija, vieni un tie paši Svētie Raksti.

Nav jāaizmirst, ka komūnisms arī ir mācība, pie tam visnecietīgākā, visfanātiskākā, kāda jebkad bijusi, un tās sekotāji savā ticībā ir bijuši visstiprākie un tiešām „gāzuši kalnus", kaut arī ar īsti sātaniskas bauslības palīdzību. Tādēļ ir naivitāte — iedoma misijas ceļā pārveidot visu komūnismu.

Katrs neierobežots fanātisms ir ļaunums. Bet visbīstamāks ir zemisku savtīgu dziņu motivēts fanātisms bez jebkādām idejām. Kaut arī idejiskie komūnisti, kas pilda sātanisko bauslību, bet tic, ka ar to viņi dara labu darbu cilvēces nākotnes laimes labā, nodara daudz posta, tomēr viņi vēl nav tik bīstami kā tie, kas netic nekādai labai idejai, bet apzinīgi kalpo tikai ļaunumam.

Padomju rakstnieks B. Pasternaks, vērtējot sarkano terroru, raksta: „Labu cilvēku var izveidot tikai ar labiem piemēriem, bet ne ar vardarbību. Laimīgu nākotni var atnest tikai tie cilvēki, kam ir godīgas domas un jūtas, bet ne naids sirdī." Sarkanās vardarbības bauslība ir iznīcinājusi komūnistu partijas vadībā ticību pašai dogmai un tās vietā iedēstījusi ticību personīgai varai. Varas kāres apmierinājums ir komūnistu vadoņu vienīgais dzīves piepildījums.

Ticīgo komūnistu partijas biedru masās arvien vairāk iezogas šaubas par sarkanās dogmas pareizību, jo arvien vairāk atklājas sarkano vadoņu varas fanātisms.

Plašas jo plašas cīņas perspektīvas ir ideālo reliģiju organizācijām. Ir tikai jāatbrīvojas no naīvas vēlēšanās atgriezt sātanu. Tas jāiznīcina! Pēdējais laiks arī latviešu baznīcām sākt vēl aktīvāk skaidrot antikomūnistiskās cīņas nepieciešamību amerikāņu, kanadiešu un citu tautu reliģiskajiem istādījumiem. Tam tagad būtu jābūt galvenajam misijas darbam!

A. S.

AUGSTSKOLĀS PALIELINA KRIEVISKO PROPAGANDU

Padomju Jaunatne 9. jūlija numurā ziņo, ka ar nākamo gadu augstskolās sākšot mācīt jaunu kursu — zinātniskā komūnisma pamati resp. jaunu Iso kursu. Šīs mācības noslēgšot visu sabiedrisko zinātņu studēšanu augstskolās (t. i. marksisma - ļeņinisma un krievu patriotisma ieaudzināšanu). Šī priekšmeta mācīšanai būšot atvēlētas 70 stundas. Šis plāns attiecas kā uz pašas Krievijas un to koloniju augstskolām, tā uz okupētajām Baltijas valstīm. Tas notiek tādēļ, lai augstskolu beigušie nenovirzītos no partijas ģenerāllinijas, lai nesāktu domāt kritiski un daudzās nejēdzības un pretrunas starp ideoloģiju un praksi uzskatītu par pagātnes atliekām. Ar to varas galms Maskavā mēģinās aptuvēt ideoloģisko sabrukumu inteliģences vidū.

Sievietēm Pad. Savienībā esot viegla dzīve.

E. Kiploks

IEVĒROJAMS DARBS

Biedrība Sējējs nesen ir laidusi klajā otrā iespiedumā prof. L. Adamoviča grāmatu „Vidzemes baznīca un latviešu zemnieks 1710. — 1740. g." kas pirmo reizi iznāca pirms 30 gadiem. Tas ir plašākais pētījums Latvijas baznīcas vēsturē, ko jebkad veicis kāds latviešu zinātnieks. Grāmatas iznākšana liek atcerēties autoru, kas bija mans skolotājs universitātē un par kuŗa asistentu man bija atlauts būt. Lielnieki viņu aizveda 1941. gada 14. jūnijā un izsūtījumā viņš miris. Tiku viņam palīdzējis arī mazliet lasīt korektūras šai grāmatai un sastādīju vienu no tās reģistriem. Esmu laimīgs, ka arī tagad varēju palīdzēt, lai grāmata iznāktu no jauna.

Studiju laikā Tērbatas universitātē Adamoviču interesējusi kā Vecā Derība, tā Latvijas baznīcas vēsture. Par to liecina divi raksti, publicēti Druvā pirms Pirmā pasaules kara. Viens no tiem ir par archaioloģiskiem atradumiem Palestīnā. Tas latviešu lasītājam dod zinātnisku ieskatu tai laikā populārajā, sociālistu izbazūnētajā strīdā par Bībeli un Bībeli. (1917. g. Tērbatas universitāte atstāja Adamoviču sagatavoties zinātniskai darbībai pie V. D. katedras). Otrs raksts ir publicēts 1910. g. („Reliģiskā kustība Vidzemē 18. g. s. 30. un 40. gados"). Kā redzams, tas ir apm. tas pats tematu, kas vēlāk apstrādāts nupat iznākušajā grāmatā. To 1923. g. Latvijas Universitāte pieņēma kā habilitācijas rakstu, apstiprinot Adamoviču docenta amatā.

Lai iegūtu profesūru, bija nepieciešama doktora disertācija. Adamovičs mazliet paplašināja iepriekšējā raksta tematu. Viņa izvēle ir zīmīga. Domāju, ka laika sprīdis pēc Ziemeļu kara ir viens no interesantākajiem Latvijas baznīcas vēsturē, jo ietver Brāļu draudzes sākumus — atmodas kustību, kuŗā latviešiem ir aktīva līdzdalība. Par to bija jau rakstīts 19. gs. sākumā, izlietojot arī Brāļu draudzes archīva materiālus, bet baznīcas vispārējā stāvokļa un mācītāju darba liecības glabā ja arī citu archīvu dokumenti.

Daļa no tiem V
desmitajos gado
kārtoti. Tas noz
cauri papīru k
nums, kur Adam
ku, jo bez tiešā
ba viņam bija
tātē (fakultātes
kāns, prorektor
ja vēl skolās,
ju organizācijā
tāju kongresus
ja Latvijas sko
sarakstīja skol
ligās mācībai
las un vidussko
stīja žurnālos
bojās biedrības
Disertācija 19
bija pabeigta
aizstāvēja 10.
oficiālajiem
prof. K. Kur
Arbuzovs un p
ziņš.

Arī pēc dis
šanas Adamovi
tījumus, vas
brāļu draudz

ILZ
beigusi Zieme
sitāti ASV a
un vācu valo
jas Sorbonna
zē master gr
ir korp. V

A. Riekste

VECAIS SKOL

Stāvu rīta krēslas piešņotajā vērojot bal
klasē pie loga un , citus bērnus gaidīdama, raugos pagalmā. dziļi kut s
Pa aizputinātā celiņu, kātrā rokā pa pilnam spainim nesdams, vārdi vērst
brien uz kūti vecais skolotājs. Bet nikn
Mugurā tam garš, pliks kažoks, mums ir
apjozts pa vidu ar resnu virvi, sniegotajā
galvā melna adīta cepurīte. „Re, tājs sāk s
re, kur aiziet ļaužīgais zīds! paiet pelēk
Cik mans tēvs vien no viņa klausu ga
nav koku dabūjis," saka Zel- tam līdz a
tiņu Juris, nostādamies man blā- kušiem cel
kus. un ledaināt
lītēs ir ti
zes kancīti
Vecais skolotājs jau ir at- piciņa dru
brīvots no darba. Viņa vietā su delnas
nu skolu pārzina dēls, mūsu guras sāp
jaunais skolotājs. Tomēr šad Mēs bri
un tad, kad jaunā nav mā- Kur ceļam
jās, klasē nāk vecais. Tās mums Stāstītāja
ir bailu pilnas stundas, jo sko- si sirsnīga
lotājs ņem pātagu līdz, ko ie- su sirdis
slien pie katedras kaktā. Mums tiecas preti
uznāk stindzinošas bailes, var- dziļi iesīg
būt gan mazāk no pātagas kā Jau sirds
no skolotāja asā skata. Tā vien pat ies p
šķiet, ka šis skats meklē un neapklust.
atrod mūsu jaunajās sirdīs kat- līte, drīz
ru netikuma traipiņu. Sēžam svētu vak
kā sastinguši, rokas uz gal- Kā sm
diem sažņaugušī. Sākas stunda. vārdi krīt
Skolotājam jautājot, mūsu dre- Stunda b
bošās balsis izdveš gluži saju- jās, klasē
kušas atbildes. Kad kādu laiku kā samuļs
tā esam mocījušies, jautātāja vārda ne
piere dusmās piesarkst. Te jau aizmirsta.
arī noskan kliedziens: rā rītā,
„Kas jūs esat? — Pērtiķi klusi puk
jūs esat! Jūsu galvas ir stul- Jaunais
bi salmu kūļi!" Kapa klusums. jauj rītos
Vai tad mēs drīkstētu apvai- nās ļet r
nojumu nokratīt? Mūsu galvās šanu. Lai
jau tiešām vairs nav nevienas brīžus, ste
skaidras domas. Un tomēr, ne- agri vien

ēpums

ba lauks, — viss, ko viņš reāli
zē savā dzīvē), izskrien cauri laika slūžām. Kāds aprobežojums mūsu individuālajām iespējām! Cik liels būtu mūsu konkrētās reālizācijas svars, ja šīs laika slūžas būtu plašākas.

Kā mūsu lielās idejas pazaudē savu svaru kamēr tās reālizējam pa graudiņam, lai dabūtu cauri „lielākus gabalus!", bet tā ir cilvēciskās eksistences aprobežotība, ka mums ir tik niecīgas slūžas uz reālitāti: slūžas, caur kurām mūsu viss dvēseles dziļums (mikrokosms), visa zemapziņā uzkrātā daudzējādība var izlauzties cauri. Nelaime ir tā, visam jāiet garām momentānitātes slūžām, kur glūn dažādi efeklīvi spēki, nepareizas ievirzes, slikti paradumi, vienaldzība un slinkums un velk katrs uz savu pusi. Dažreiz tie ir mazdūšības velniņi, vēl citreiz tie ir mazbērnam esot iegūtas bailes, kas attur saturu plūsmu. Tie jau priekšlaikus aizdzen lielo apņemšanos pareizi sakārtot un precīzi pateikt. Tā viss apsīkst, dažkārt neaizsniedzis apziņas - zemapziņas slieksni.

Aktuālais izplūsmes moments ar savu šaurību ir salīdzināms ar režģiem, un vienīgi cauri tiem izstieptas kniebles iesniedzas reālās pasaules norišu ārenā. Cik neveikli mums ir jātver katrs priekšmets, lai tam dotu jau nodomāto veidu! Cik labi mēs varētu veidot reālās pasaules lietas, ja mēs varētu satvert tiešāk visas lietas! Bet tas ir mums noliegts!

Abas pasaules — zemapziņu un apziņas arēnu savieno tik šauras slūžas. Un neviens nevar tās pavisam izņemt no šīs vietas. Gan kādreiz — labas iedvesmes brīdī — šis šaurums paliek plašāks. Tad mēs esam daudz veiksmīgāki un viss paveicas daudz labāk; ātri un precīzi mēs aptveram lietas un izteicam sakarības, plašs ir pārskatāmais horizonts. Tālu mēs varam iesniegties atmiņas slēptākos nostūros un ņemt tur ar vārīgu roku sen uzkrātas bagātības. Gara dzirkstis sprēgā un intuicija atsedz plīvuru pēc plīvura. Plašs un tālu vērsts ir redzošās dvēseles skats; lielāka ir paspaļāvība, tāpēc drošāki ir slēdzieni. Viss ir kļuvis tuvāks un pieejamāks.

Deviņos no desmit gadījumiem apprecas ar partneri no pašu vidus. Ja saejies tikai ar cauruļu licējiem, tu nobeigsi savu mūžu kā cauruļu licēja sieva. Apgrozies tikai ideālu miljonāru aprindās, visdrošākā iespēja ir tapt miljonāra sievai.

Vodehauss (P. G. Wodehouse)

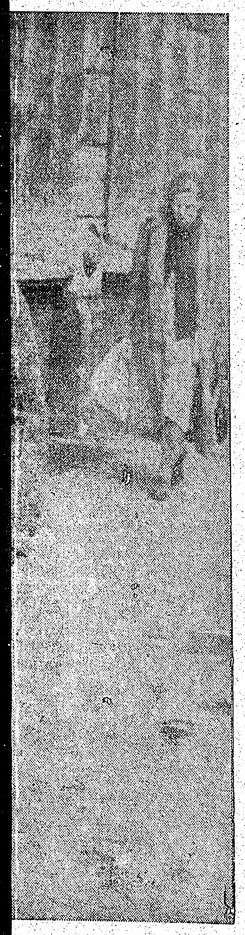

dzīve.

E. Kiploks

IEVĒROJAMS DARBS BAZNĪCAS VĒSTURĒ

Biedrība Sējējs nesen ir laidusi klajā otrā iespiedumā prof. L. Adamoviča grāmatu „Vidzemes baznīca un latviešu zemnieks 1710. — 1740. g," kas pirmo reizi iznāca pirms 30 gadiem. Tas ir plašākais pētījums Latvijas baznīcas vēsturē, ko jebkad veicis kāds latviešu zinātnieks. Grāmatas iznākšana liek atcerēties autoru, kas bija mans skolotājs universitātē un par kuŗa asistentu man bija atļauts būt. Lielinieki viņu aizveda 1941. gada 14. jūnijā un izsūtījumā viņš miris. Tiku viņam palīdzējis arī mazliet lasīt korektūras šai grāmatai un sastādījuu vienu no tās registriem. Esmu laimīgs, ka arī tagad varēju palīdzēt, lai grāmata iznāktu no jauna.

Studiju laikā Tērbatas universitātē Adamoviču interesējusi kā Vecā Derība, tā Latvijas baznīcas vēsture. Par to liecina divi raksti, publicēti Druvā pirms Pirmā pasaules kara. Viens no tiem ir par archaioloģiskiem atradumiem Palestīnā. Tas latviešu lasītājam dod zinātnisku ieskatu tai laikā populārajā, sociālistu izbazūnētajā strīdā par Bībeli un Bābeli (1917. g. Tērbatas universitāte atstāja Adamoviču sagatavoties zinātniskai darbībai pie V. D. katedras). Otrs raksts ir publicēts 1910. g. („Reliģiskā kustība Vidzemē 18. g. s. 30. un 40. gados"). Kā redzams, tas ir apm. tas pats temats, kas vēlāk apstrādāts nupat iznākušajā grāmatā. To 1923. g. Latvijas Universitāte pieņēma kā habilitācijas rakstu, apstiprinot Adamoviču docenta amatā.

Lai iegūtu profesūru, bija nepieciešama doktora disertācija. Adamovičs mazliet paplašināja iepriekšējā raksta tematu. Viņa izvēle ir zīmīga. Domāju, ka laika sprīdis pēc Ziemeļu kara ir viens no interesantākajiem Latvijas baznīcas vēsturē, jo ietver Brāļu draudzes sākumus — atmodas kustību, kurā latviešiem ir aktīva līdzdalība. Par to bija jau rakstīts 19. gs. sākumā, izlietojot arī Brāļu draudzes archīva materiālus, bet baznīcas vispārējā stāvokļa un mācītāju darba liecības glabāja arī citu archīvu dokumenti. Daļa no tiem Valsts archīvā divdesmitajos gados nebija vēl sakārtoti. Tas nozīmēja — „ēsties cauri papīru kalniem." Ir brīnums, kur Adamovičs ņēma laiku, jo bez tiešā akadēmiskā darba viņam bija amati universitātē (fakultātes sekretārs, dekāns, prorektors), viņš strādāja vēl skolās, darbojās skolotāju organizācijās, rīkoja skolotāju kongresus un reprezentēja Latvijas skolotājus ārzemēs, sarakstīja skolas grāmatas reliģijas mācībai visām tautskolas un vidusskolas klasēm, rakstīja žurnālos un avīzēs, darbojās biedrībās.

Disertācija 1920. gada vasarā bija pabeigta un Adamovičs to aizstāvēja 10. septembrī; par oficiālajiem oponentiem bija prof. K. Kundziņš, prof. L. Arbuzovs un priv. doc. J. Bērziņš.

Arī pēc disertācijas aizstāvēšanas Adamovičs turpināja pētījumus, vasarās strādādams brāļu draudzes archīvā Hernhūtē, Frankes bāreņu nama bibliotēkā Hallē un Prūsijas bibliotēkas rokrakstu nodaļā Berlīnē. Rezultātā no jauna radās klāt apmēram 250 lpp. teksta, piem., visa plašā nodaļa par Brāļu draudzes sākumiem.

Adamoviča darbs, kas datēts 1933. g., faktiski iznāca 1934. g. sākumā. Tai pašā gadā darbu godalgoja Kultūras fonds un Krišjāņa Barona biedrība. Darbs ir vērtīgs ne tikai baznīcas vēsturniekiem, bet tajā ir ļoti plaši materiāli attiecīgā laikmeta kultūras vēsturei. Tajā pieminēti simtiem latviešu zemnieku vārdi, tādējādi sniedzot plašus materiālus arī novadu vēsturei.

Ir zīmīgi, ka nupat Vācijā ir reproducēts kāds cits agrāk publicēts darbs Latvijas baznīcas vēsturē, proti, prof. L. Arbuzova „Die Einführung der Reformation in Liv-Est-und Kurland," kas bija kļuvis par lielu bibliografisku retumu.

Prof. L. Adamoviča grāmata „Vidzemes baznīca un latviešu zemnieks 1710. — 1740. g." maksā $ 10,- — un dabūjama Ceļa Biedra ekspedīcijā:

3204 Columbus Ave., Minneapolis 7, Minn.

ILZE DAIGA

beigusi Ziemeļkarolainas universitāti ASV ar BA gradu franču un vācu valodās, turpinās studijas Sorbonnas universitātē Parīzē master grada iegūšanai. Ilze ir korp. Varavīksne locekle.

Vidvuds Kļava

— ES

Kam tiesāties? —
viss ies tāpat,
kā iesācies.

Nav jāizšķiļ,
kas noziedzies,
lai paliek viss,
kā ir,

līdz lielais miesnieks piesiesies
tam aplam spītīgajam kaklam,
tad nolieksies,
kas neliecās,
un straumēm aklām
steidzoties,
viss
sa-
līdz-
inās,
ies,
un visu zinās
neatceroties.

Andrejs Pablo Mierkalns

MANS PRIEKS

Es esmu kā mazs vilcēns,
Kuŗš skraida
Pāri celmiem agri no rīta —
Pasaule ir plaša.
Saule ir skaista.
Un gaismā dzīvo dzīvie.
Vakarā, kad satumsis, būs
nakts.
Un tad es dziedāšu
Un saukšu atkal rīta gaismu.

PAR VALODAS LIETĀM

Jāņa Rudziša raksts „Laikmeta problēmas" (Latvijas Amerikā š. g. 13. jūlija n-rā), kur autors runā par mūsu valodas lietām, visādā ziņā pelnī ievērību, un to nevajadzētu atstāt ierosinājuma vai pārrunu stāvoklī. Kas nav mācījies baltu filoloģiju, nebūs varbūt tik kompetents izteikties jautājumā par varbūtēju J. Endzelīna „dogmatismu", ko skar raksta autors. Bet ikviens mēs varētum piedalīties valodas izkopšanas darbā, rakstot mūsu valodniekiem un jautājot viņiem, kā pareizi izteikties un rakstīt atsevišķus vārdus vai teicienus. Ja bez tam vēl mūsu valodnieki uzņemtos sastādīt svešo īpašvārdu rakstības rokas grāmatu, mēs ļoti vēlētos zināt adreses, kur varam sūtīt savus jautājumus un ierosinājumus. Pašreiz patiešām svešos īpašvārdus daudzreiz raksta tik dažādi, kā vien iedomājas, un, protams, pie tam nepareizi.

Diemžēl, mūsu vienaldzība valodas jautājumos ir ļoti liela, un daļa preses, šķiet, pareizrakstību un valodas likumus tieši ignorē. Duras acīs arī, ka Kultūras fonda (ASV) 1963. g. janvāra aicinājumā ziedot — ne vairāk kā dažās desmit rindās — bija sastaitāmi kādi 16 valodas nepareizumi un kļūdas.

Cerēsim, ka ar mūsu valodnieku nesavtīgām pūlēm un mūsu pašu attaucību izdosies te ko panākt, iekāms vēl nav par vēlu. Vispirms gaidām visādā ziņā no mūsu preses un kultūras organizācijām, lai tās rāda labu piemēru.

J. Strautnieks,
Glenvjū, Ilinojā.

Dr. Velta Černavska

MĒS UN MŪSU NĀKOTNES CEĻŠ

Mūsu trimdas saime veidojas no atsevišķiem cilvēkiem, tādiem kā tu un es. Mēs mēdzam grupēt atsevišķus cilvēkus, viena laika biedrus, paaudzēs.

Trimdā aug un veidojas mūsu jaunā paaudze. Par šo paaudzi runā Kārlis Ābele jun., savā dzejolī „Šaubas":

„Mēs esam šaubītāju paaudze,
Mūsu vide
Ir trausla kā sidraba burbulis
Straujas straumes virsmā;
Un mēs nezinām, kas rītu būs-
im:
Latvieši — vai austrālieši, amerikāņi,
Angļi, vācieši, vai zviedri,
Vai arī krievi."

Šaubas raksturo šo paaudzi ne tikai nacionālā ievirzē vien. Augusi un veidojusies tehnoloģijas un zinātnes progresa gaismā, kad mechanizācija ir aizēnojusi cilvēcību, kad cilvēks bieži vien ir bijis kā šacha figūra, ko bīda auksta prāta vadīta roka, fanātisma apgarotas smadzenes, — šī jaunā paaudze bieži vien apšauba Dieva esmi. Kristīgās ticības koks nav laidis dziļas saknes viņu sirdīs. Šī paaudze, ja arī tic, meklē prāta pierādījumus ticībai un, nevarot visu ar prātu izskaidrot, nespēj izjust mūžības elpu, kas paver cilvēka dvēselei dziļākus un tālākus gara apvāršņus.

Pretstatā šai jaunai paaudzei ir paaudze, kas savus brieduma gadus piedzīvoja vēl Latvijas neatkarības laikā. Tā cēla un veidoja neatkarīgo Latvijas valsti. Šī paaudze nešaubās par to, ka tās pārstāvji ir, bija un būs latvieši, vienalga, lai kur tie dzīvotu tagad trimdā.

Šī paaudze nespēj vairs laist dziļas saknes svešajā zemē. Tā ir kā koki pārstādīti briedumā. Viņi ir arī pakāpušies dzīves kalnā tik augstu, lai mestu skatu visapkārt, izvērtējot un pārvērtējot, ne tik daudz šaubās kā nezinā par svešiem vējiem. Viņi lūkojas arī pretim apvārsnim, lai saskatītu Dieva gaismu, jo savās sirdīs daudzi no viņiem ir atzinuši, ka Dieva vadīts ir katrs cilvēka solis.

Vidū šīm divi paaudzēm ir vēl kāda cita, kas daļēji savu izglītību guva Latvijā un turpināja trimdā. No šīs paaudzes nāca mūsu jaunie leģionāri, mūsu jaunie cīnītāju zēni. Uz tēvzemes altāra sadega daudzas viņu jaunās sirdis. Tie, kas palika dzīvi, nonākuši trimdā, ir apsīkuši ikdienas darbā un rūpēs, un daudzi no viņiem klusē. Šai paaudzei būtu jābūt tai, kas celtu tiltu starp mūsu jauno audzi un vecāko paaudzi.

Un tad jau vēl ir mūsu vecākā paaudze, kuŗas sirdis vienmēr asiņo skumjās par zaudēto dzimteni. Un tikai šo cilvēku miesa ir šajā zemē, bet savā sirdī, dvēselē un garā viņi dzīvo tikai dzimtenē un dzimtenes atmiņās.

Bet katra paaudze ir kā cilvēku mežs, un katrs mežs sastāv no atsevišķiem kokiem. Daudzi no šiem kokiem maz atšķiras viens no otra, bet ir arī citi, kuŗu lapu vainags ir individuāli savdabīgs. Un tā vienas paaudzes kopīgs raksturojums nekad neattieksies uz katru tās locekli. Tur dzīvos kopā romantiķis ar praktiķi, ideālists - sapņotājs ar reālistu.

Dzīvi, kuŗu mēs dzīvojam, dažs labs ideālists izjutīs kā latviešu zinātnieks Jānis Bičēns Mārtiņa Zīverta lugā „Raķete" „Esmu sapratis, ka dzīve ir tirgus, kur pērk un pārdod ne tikai maizi, konservus, automobiļus un vēju, bet arī sirdsapziņu, godu un patiesību."

Kaut arī materiālisms šķietami dominē mūsdienu pasaulē, viena vai otra veida garīgā verdzībā nospiestos cilvēkos rūgst nemiera gars, kas reiz izlauzīsies ārā no sava cilvēku un modernās technikas celtā aizsprosta, un tad jaunās gara liesmās gaiši atmirdzēs visa pasaule.

Un tev un man ir jāpalīdz šo laiku cilvēcei atrast to spēku, kas atdos brīvību un cilvēcīgu dzīvi nospiestiem un verdzībā nomāktiem.

Vispirms ir jāatdzimst pašam cilvēkam, un tikai tad visa sabiedrība veidos savas dzīves normas, ievērojot katra cilvēka un katras tautas tiesības uz individuālitāti, brīvību un nacionālām tradicijām.

Kristus mācība ir vienīgais dzīvais avots, no kā varam smelties spēku mūsu ikdienas dzīvi noteicējām vadlīnijām, pašiem neaizejot no dzīves, bet, savā dzīvē atdarinot un iedzīvinot Kristus mīlestību un labestību, vienīgi varam atrast tādas patiesības, kas piesātina visu cilvēka eksistenci, nosaka viņa dzīves veidu — ne citus cilvēkus tirannizējot, bet cienījot un vērtējot.

Un ja — tu un es — dzīvosim šādas patiesības gaismā, tad nebūs mums jāšaubās, ka mēs varētu kādu dienu kļūt par krieviem, drīzāk gan notiktu, kā to iecer sapņotājs - fantasts profesors Kristofers Mārtiņa Zīverta lugā „Rūda": „Topiet gara kalnrači, mani draugi! Celiet gaismā to dieviško rūdu, kas kopš gadu miljoniem gul jūsos pašos! Atšķiriet to no patības sārņiem un skaudības oksidiem, kausējiet to savas mīlestības ugunī, lai izdeg niknuma fosfors un naida sērs... lai atraisās dieviškais metalls skanīgs un tīrs — lai brīvs top gars!"

KO DZIRDĒSIM UN REDZĒSIM RAKSTNIEKU CĒLIENĀ

Starp visām mākslām literatūra mūsu gara pasaulē ir bijusi vai pašā galvenajā vietā. No šūpuļa līdz kapam mūsu mūžs apdziedāts tautas dainās. Mūsu zeme un tauta ir bijuši tas dzīvā ūdens avots, no kuŗ alatviešu rakstnieks smēlies vielu saviem darbiem. Dziesmu svētkos tiek pārstāvētas visas mākslas, sākot ar mūziku, glezniecību u. c., un rakstītā vārda meistariem ierādīta sava goda vieta.

3. vispārējo ASV dziesmu svētkos rakstnieku cēlienu rīcības komiteja uzdeva organizēt un kārtot rakstniekam Hugo Krūmiņam. Tas iekārtots 1. septembrī plkst. 10 rītā. Piedalīsies autori no vecākās un jaunās paaudzes Par cēlienu vadītāju aicināts Preses biedrības priekšnieks Eriks Raisters. Rakstnieku cēliena kārtotāji informē, ka līdzdalību pieteikuši trīspadsmit autori ar prozas un dzejas darbiem, kuŗus autori paši lasīs.

Tikai cēliena rīkotājiem būtu jāpadomā, kā tikt pāri tam „velna ducim", kas nenorāda uz nelabu, jo starp autoriem atradīsoties arī Valentīns Pelēcis, kuŗš jau dzimtenē bijis tuvās attieksmēs ar savas rijas velnu. Un nevar zināt, vai Veltas Tomas apdziedātās vecās rijas bija bez „sava velna"? — Un ja vēl ar savām rijām gleznu izstādē piedalās mākslinieks Kalmīte, tad Dziesmu svētku laikā Klīvlendā var rasties pavisam mistiska gaisotne. Tādēļ rakstnieku cēliena rīkotāji aicina arī tos rakstniekus un dzejniekus, kas nav pieteikušies, bet Dziesmu svētkus apmeklēs, piedalīties ar saviem darbiem cēlienā, tikai iepriekš sazinoties ar rīkotāju rakstnieku Hugo Krūmiņu. Rakstnieku cēlienu kuplinās teātrāls skečs — humoreska par dzejas problēmām. Tiks nolasīti arī iesūtītie kantāšu teksti, kuŗus žūrijas komisija nav gan godalgojusi, bet piešķīrusi atzinības balvas.

Rakstnieku cēliena rīkotāji norāda, ka daudz pūlējušies, lai apzinātu literātus cēliena līdzdalībai, bet izvēli ietekmējuši lielie attālumi un citi apstākļi. Ja arī rakstnieku cēliena rīkotāji netiktu pāri „velna ducim", apmeklētājiem paliek droša garantija, ka mūsu dzejas darbu radītāji pēc atvaļinājumu pavadīšanas, atspirguši miesīgi un garīgi, klausītāju izslāpušās dvēseles atspirdzinās no saviem dzidriem avotiem.

J. E.

A. Riekste

VECAIS SKOLOTĀJS

Stāvu rīta krēslas pieēnotajā klasē pie loga un , citus bērnus gaidīdama, raugos pagalmā. Pa aizputināto celiņu, katrā rokā pa pilnam spainim nesdams, brien uz kūti vecais skolotājs. Mugurā tam garš, pliks kažoks, apjozts pa vidu ar resnu virvi, galvā melna adīta cepurīte. „Re, re, kur aiziet ņuņģais žīds! Cik mans tēvs vien no viņa nav koku dabūjis," saka Zeltiņu Juris, nostādamies man blakus.

Vecais skolotājs jau ir atbrīvots no darba. Viņa vietā nu skolu pārzina dēls, mūsu jaunais skolotājs. Tomēr šad un tad, kad jaunā nav mājās, klasē nāk vecais. Tās mums ir baiļu pilnas stundas, jo skolotājs ņem pātagu līdz, ko ieslien pie katedras kaktā. Mums uznāk stindzinošas bailes, varbūt gan mazāk no pātagas kā no skolotāja asā skata. Tā vien šķiet, ka šis skats meklē un atrod mūsu jaunajās sirdīs katru netikumu traipiņu. Sēžam kā sastinguši, rokas uz galdiem sažņaugušī. Sākas stunda. Skolotājam jautājot, mūsu drebošās balsis izdveš gluži saju-kušas atbildes. Kad kādu laiku tā esam mocījušies, jautātāja piere dusmās piesarkst. Te jau arī noskan kliedziens:

„Kas jūs esat? — Pērtiķi jūs esat! Jūsu galvas ir stulbi salmu kūļi!" Kapa klusums. Vai tad mēs drīkstētu apvainojumu nokratīt? Mūsu galvās jau tiešām vairs nav nevienas skaidras domas. Un tomēr, nevērojot bailes, kaut kur dziļi, dziļi kut smiekli. Ja nu teiktie vārdi vērstos īstenībā?

Bet niknais skats jau no mums ir atrāvies. Tas veras sniegotajā logā, un tad skolotājs sāk stāstīt. Mums gaŗām paiet pelēks, noguris gājiens klaušu gaitās. Mēs brienam tam līdz aklās naktīs pa izmirkušiem ceļiem, dziļām kupenām un ledainām peļķēm. Mūsu kutīlēs ir tikai pelavainas maizes kancītis, siļķes gabaliņš un piciņa drupena biezpiena. Mūsu delnas ir aprepējušas, muguras sāpīgas, sirdis smagas.

Mēs brienam un brienam... Kur ceļam gals?

Stāstītāja bargā balss kļuvusi sirsnīga un tuva. Bet arī mūsu sirdis vairs nav baiļu. Tās tiecas pretī runātājam, dziļi jo dziļi ieslēgdamas katru vārdu. Jau sirds ir pilna, nupat, nupat ies pāri, bet stāstītājs vēl neapklust. Viņš dzied: Ej, saulīte, drīz pie Dieva, Dod man svētu vakariņ'!

Kā smagas, pelēkas lāses vārdi krīt un mijas. Zvans. Stunda beigusies. Stāstītājs iet, klasē nāk vecais. Tās mums kā samulst un apklust, tad, ne vārda neteicis, aiziet. Pātaga ir aizmirsta. Atceramies tikai otrā rītā, kad vecais skolotājs, klusi pukodamies, to meklē.

Jaunais skolotājs mums atjauj rītos pirms stundu sākšanās iet rotaļās, pat ar dziedāšanu. Lai paildzinātu patīkamos brīžus, steidzamies uz skolu, cik agri vien iespējams. Mums ir bagāts rotaļu un dziesmu pūrs. Mēs dziedam un virpuļojam dažādos gājienos. Visbiežāk vienojamies par šādām rotaļām:

Viens kungs pa vārtiem iejādams, Vakar es tev redzēju, Kumeliņi, kumeliņi, Sliņķis gāja. Lūkoties sev sievu un Gustav skolden. Visinteresantākā šķiet pēdējā rotaļa, jo tajā nav neviena saprotama vārda, piem.:

Gustav skolden
Beztā ēro alle skolda,
Gustav skolden
Beztā skole ē.

Nezināms ir tas, kas šo rotaļu skolā ienesis. Skolotājs saka, ka viņš neesot vainīgs, bet rotaļu neaizliedz, jo tajā ir daudz skaistu gājienu un virpuļošanas. Bet lai nu kuŗu rotaļu ejam, zvans uz lūgšanu to pārrauj vislielākajā sajūsmas un prieka brīdī.

Kādu rītu jau atkal agri esam skolā un virpuļojam raibajā prieka mutulī.

Pēkšņi atskan ķērcošs kliedziens:

„Vardes, kad iemet čakārni, tad tikai top klusas!"

Mūsu paceltās rokas sastingst. Skolotāja istabas druvīs stāv vecais skolotājs. Tad nu šodien būs atkal viņa diena.

„Vietās!" vēl nodārd balss, un mēs kā klusas peles sabēgam solos. Sākas dziedāšana. Mācāmies tādas dziesmas, kādas jaunais nemāca, un, kad tās protam, savās stundās nekad neliek dziedāt. Tās visas ir tādas savādas dziesmas, un dažreiz nāk smiekli, kad paskatāmies viens otrā.

Mēs dziedam, dziedam. Jau stunda pagājusi, bet ērģeles neapklust. Jau otrā stunda pusē. „Projām! Un nerādīties man acīs, ķemmēr ķemme rokā!" viņš jo bargi uzsauc pārējiem. Ķemme atrodas. No ieapaļās lādītes virsas tā ieslīdējusi kakta tumšā.

Ik sestdienas vecais skolotājs iet uz kapsētu. Viņam rokā mazs grābeklītis un groziņš ar ziediem, ja ir ziedu laiks, vai tumšzaļi skuju zari, kuŗu galos trīc zeltbrūni čiekuri, ja ir ziema. Kā spēcīgs vīrs viņš sācis šo ceļu iet.

Reiz gados kapsētā, kad nāk vecais skolotājs. Jau pie vārtiem viņš noņem cepuri, un vējš šķirsta kuplos, sirmos matus. Tādiem neredzēti nevarīgiem soļiem skolotājs iet pa kapsētas vidusceļu uz uzkalniņu, kur redzamas trīs kopiņas. Es zinu, kas guļ zem šīm kopiņām. Mājnieki pēr to šad un tad ir runājuši. Zem tām divi mazajām gul vecā skolotāja bērni — puisītis un meitiņa, kas atraduši drausmīgu galu verdoša ūdens traukā. Drīz vien pēc tam zem trešās kopiņas apgulstas skolotāja jaunā, daiļā kundze. No tā laika arī sākušās gaitas uz kapsētu.

Stāvu aiz kupla lazdu krūma un vēroju veco skolotāju. Viņš noliek cepuri, grābeklīti un groziņu uz sola, nostājas lielākās kopiņas galā un noliec galvu. Mūsu tēvs — domāju un klusi skaitu līdz. Mana lūgšana jau sen ir galā. Es viņu būtu paspējusi noskaitīt vēl otru reizi, iekām skolotājs pacel galvu. Tad viņš sāk no kopiņām novākt savītušos ziedus un sakaltušās kapu miršu lapas. Un tā vien liekas, ka kumpainie pirksti saudzīgi noglāstītu katru sīko augu.

Paņēmis ceriņu krūmā noslēpto lejkannu, skolotājs dodas uz strautiņu. Izeju ceļā un piedāvājos palīdzēt. Nu strādājam abi. Nesu ūdeni un aizvācu nederīgo atkritumu kaudzē aiz vaļņa, skolotājs pa to laiku grezno kopiņas ziediem un nogrābsta balto smilšu laukumiņu skaistā skujainā rakstā.

„Vai tas nav savādi?" viņš saka. „Ir cilvēks, skaists un laimīgs cilvēks, un laimīgi ir visi, kas var būt kopā ar viņu. Un pēkšņi šī cilvēka vairs nav. Māja kļūst klusa un salta. Aust diena un izdziest, sirds nesagaida prieka." Un skolotāja rokā kā glāstīdama pieglaužas lielākā kapa smiltīm. Darbs ir pabeigts. Saņemam rokas. Un atkal skolotāja lūgsna ir garāka par manējo. Tāpat saņemtām rokām klusi stāvu un gaidu, līdz viņš beigs. Tad ejam uz vārtiem, aiz kuŗiem mūsu ceļi šķiras.

„Mana Ilzīte nu būtu tik liela kā tu," saka skolotājs, saņemdams manu roku.

„Es vairs ilgi nedzīvošu. Vai tu kādreiz uzliksi ziedus vai skujas zaru uz mana kapa?" viņš turpina.

„Jā!" izdvešu, velti mēģinādama aizturēt asaras, kas dedzina acis.

„Lai Dievs ar tevi!" un vēsa roka pieskaras manai pierei.

Bet vecais skolotājs vēl nemirst. Ik sestdienas kapsētas vārtos iegriežas pazīstamais augums. Tikai ar katru gadu soļi kļūst sīkāki, nedrošāki un, kāpjot mazajā ezera nokraujā, roka nereti meklē atbalstam jaunās liepiņas zaru.

Otto Krolls atceras Teodoru Reiteru

Otto Krollam Teodors Reiters ir palicis labā atmiņā. Viņš stāsta:

„Savu kori Reiters bija izkopis līdz iespējamai pilnībai. Korim piederēja viņa sirds, un viņš veidoja to ar lielu sirdsdedzi. Es domāju, ka viņa otrā mīlestība bija opera."

Krolls sastapis Reiteru mūzikas laukā, kad viņš Latvijā rīkojis Čechoslovakijas „Križkovska" vīru koŗa koncertus, tad — Jaunatnes dziesmu svētkos. Vēlāk Krolls bieži sastapis Reiteru Nacionālā operā, kur Krolls bija inspektors.

„Mācijos Reiteru cienīt gan kā cilvēku, gan mākslinieku un pozitīvi novērtēt viņa talantus. Reiters mira laikā, kad es kārtoju kopā ar Arturu Lāci viņa koŗa turneju Sav. Valstīs un Kanadā," saka Krolls. Im. B.

VĒLOS PIRKT

prof. K. Kundziņa grāmatu

LAIKI UN LIKTEŅI

Ja kāds varētu šai lietā izpalīdzēt, lūdzu rakstīt:

Prāv. A. Skrodelis,
99 Herkimer St., Hamilton, Ont. Canada.

Latvieši Kanādā

PROFESORS LEONARDS LATKOVSKIS IERODAS TORONTO

L. Latkovskis pieder pie izredzētiem, kas gan ar savām dabas apveltītām gara dāvanām, gan ar centību ir sasniedzis tādu zināšanu pilnību, ko parastais cilvēks var tikai apbrīnot.

Jau 35 gadus strādājis un turpina strādāt vēl šodien par paidagogu. Latvijā galvenokārt strādājis Aglonas ģimnazijā un Latvijas universitātē, mācot latviešu, krievu, vācu, latīņu, grieķu, angļu un ebreju valodas. Bez tam viņš ir darbojies daudzos izcilos sabiedriskos amatos: gan par Ludzas apriņķa vecāko, gan par Kārsavas pilsētas galvu, gan par Aglonas ģimnazijas direktoru.

Vācijā bēgļu laikā bijis par Altötingas nometnes komandantu mācījis IRO skolā. Kopš 1951. gada Luisvilles Bellarmine kolledžā māca gan valodas, gan vēsturi un mākslas vēsturi, gan sabiedriskās zinātnes un psicholoģiju.

Pa šo laiku viņš devis vairākus priekšlasījumus par klasiskām valodām vietējā universitātē; vairākas reizes bijis jāuzstājas televīzijas raidījumos, kur runājis par Latviju.

Blakus savam zinātniskam darbam, arī šeit enerģiskais profesors neizvairās no sabiedriskiem pienākumiem, ko viņam ir uzlikusi vietējā sabiedrība. Tā viņš kādu laiku bijis priekšsēdis Kentucky Classical Association un Mountain Institute Foreign Language Conference.

Prof. L. Latkovskis.

Bez tam, kaut būdams pārliecināts katolis, esot lasījis vairākus referātus gan sinagogās, gan baptistu templos, iztirzājot vēsturiski reliģiskas problēmas.

Lai skaidrāk aptvertu profesora Latkovska plašās zināšanas, atļaušos pieminēt tikai dažus tematu, ko viņš iztirzājis vietējā mācības spēku apvienības sanāksmē: Prometeja cikls, Salīdzinājums starp grieķu un senebreju domāšanu, Lukretija pasaules uzskats, Senebreju uzskats par īpašumu, Valodas izcelšanās un Alkorana salīdzinājums ar Veco un Jauno Derību.

Augustā prof. Latkovski draudze, pie kuras viņš pieder, deleģē uz Bafalo, kur notiek „Holy Name Society" gadskārtējā sanāksmē. No šejienes viņš cer uz dažām dienām ierasties arī Toronto.

Daudzi torontieši viņu atceras gan no dzimtenes kā savu skolotāju un audzinātāju, gan arī kā draugu, gan no Vācijas kā savu priekšnieku. Bet katram latvietim būs interesanti redzēt un klausīties šo izcilo tautieti, kas 25. augustā lūgts šeit runāt par tematu: Vai zinātne runā pretī reliģijai? Tā kā profesors ir ne vien izcils zinātnieks, bet arī daudzu bērnu priekšzīmīgs tēvs un audzinātājs, viņš savā referātā pieskarsies arī mūsu jaunatnes problēmām.

Profesors Latkovskis ir izcils Latgales dēls, kura vārds ieies vēsturē līdzās F. Trasuna un N. Rancāna vārdiem.

E. Upenieks

PĒDĒJAS ARDIEVAS INŽ.- MEŽKOPIM FR. VALDMANIM

Pēkšņā hāvē no šīs zemes gaitām šķīries pazīstamais Latvijas mežu darbinieks inž. mežk. Fricis Valdmanis. Aizgājējs dzimis 1899. g. 22. janvārī Liepājā, kur arī uzaudzis un baudījis pirmo izglītību. Vēlāk iestājies Latvijas universitātē un to nobeidzis 1937. g. Latvijas brīvvalsts laikā bijis nodarbināts mežu departamentā Rīgā, bet okupācijas pēdējos gados bijis virsmežzinis Taurkalnes novadā.

Bēgļu gaitas Fr. Valdmani ar ģimeni noved Vācijā, angļu joslā, Antverpenes nometnē, bet vēlākā laikā viņš nodarbināts IRO dienestā izceļošanas centros. Kanadā ieceļojis 1949. g. un dažus mēnešus aizvadīja Jaunskotijā, pēc kam pārnāca uz dzīvi Toronto. Te viņš atradis darbu māju iekšējās kanalizācijas būvju darbos un pēdējos gados ar lielu uzņēmību izveidoja savu patstāvīgu uzņēmumu (Queen ielā), kas nodarbināja līdz 10 kanalizācijas amata pratēju.

Fr. V. bija devies ar dzīvesbiedri uz Caesarea līci atvaļinājumā, kur viņiem pieder vasarnīca. Svētdienu vēl pavadījis draugu pulkā un peldējies. Nākamā nedēļas nogalē gatavojies saņemt vairākus tuvus ciemiņus, bet 30. jūlija rīta stundā mocījusi nelāga sajūta, un pēc īsām ciešanām savas dzīvesbiedres klātienē slēdzis acis uz mūžu.

Viņa nāves iemesls ir sirdslēkme, kaut pēdējā laikā nav bijuši ar sirdi traucējumi, tādi gan izjusti agrākos gados.

Aizgājušo meža darbinieku pēdējā gaitā no Turner & Porter sēru nama 1. augustā uz latviešu kapiem izvadīja māc. A. Lūsis. Pie nelaika šķirsta stāvēja Šalkones goda sardze, jo aizgājējs bija Šalkones loceklis. Bija daudz ziedu un labs pulciņš pavadītāju, to vidū aizgājēja kollēgas kanadieši. Pie kapa atvadvārdus no mežu darbiniekiem un Šalkones teica N. Austriņš, noliekot krāšņu vainagu.

Pēc viņa sēro nelaika dzīvesbiedre Jevdokija, meita Māra ar vīru un māsa Emīlija ar ģimeni Anglijā.

O. K.

BĒRNU SVĒTKI SAULAINĒ

Nometņotāji ceļā uz svētku vietu. Foto JAK

Vija Ūdusāne skandē dziesmas pie lielā ugunskura. Foto JAK

Bērnu svētki Saulainē sākās piektdienas vakarā ar vairāku filmu izrādi par valzivju medībām Antarktikā, Kanadas maun-tijiem u. c.

Sestdienas vakarā lielo ugunskuru vadīja māc. A. Lūsis. Tam bija reliģisks raksturs ar nolūku izskaidrot daudzus brīnumus, kuriem mēs citādi spējam vienaldzīgi garām, jo esam pie tiem par daudz pieraduši. Dr. V. Černovska izskaidroja dažādas norises cilvēka ķermenī. Ingra Gubiņa skandēja savus dzejoļus.

Svētdien, 4. augustā notika dzievkalpojums māc. A. Lūša vadībā pie kritušo karavīru pieminekļa. „Brīvībā mēs esam tādēļ, ka daudzi tūkstoši latviešu karavīru atdeva savas dzīvības par savu tautu un par mums, kas esam pasargāti no verdzības," atgādināja mācītājs.

Pēc dievkalpojuma nometnes bērni tautas tērpos devās uz skatuvi, lai vecākiem un pārējiem apmeklētājiem rādītu savas nometnē apgūtās mākas.

Bērnu svētkus ar uzrunu atklāja LNAK prezidija priekšsēdis prof. A. Dreimanis.

Labā sagatavojumā uz izpildījumā s pāri nodejoja Sudmaliņas un Jautro pāri Ineses Akmens akordeona pavadījumā. Bez tam Ineses bija sagatavojusi meitenēm īpašu vingrojumu ar dažiem baleta soju iestudējumiem. Interesantus kāpņu vingrojumus veica nometnes zēni; viņi tur varēja parādīt kā veikliību, tā spēku. Arī gluži mazie nometnes bērni bija iemācījušies dažus vingrojumus.

Pēc pusdienas maltītes sākās nodarbības pa stendiem. Pirmo piecu stendu apmeklētāji rādīja savas zināšanas latviskumā mākās.

49 punktus no 50 izpelnījās Rita Baruša, 48 I. Bošs, Astrīda Ploriņa, Imants Baruss, 47 I. Treijs, tāpat 47 punktus ieguva 3 g. vecais Atis Svellis, Maija, Baruša un Vija Ūdenāne.

Pēc visu 14 novietņu apmeklēšanas zelta saulītes ieguva: I. Starasts, I. Krastiņš, Vija Ūdenāne, J. Tannis, Sandra Kurse, A. Sudars, M. Lorbergs, Egils Gāle.

Kaut gan lietus šad un tad traucēja, tomēr viss noritēja noteiktā kārtībā. Vienīgi peldēšanas sacensības tika atliktas uz pirmdienu, jo laiks bija par vēsu.

MAZIE SPORTISTI SACENŠAS

Sidrabenes bērnu svētkos lielu interesi radīja peldēšanas sacensības; tās vadīja Ks. Rasa un J. Rudzītis. Sacensībās piedalījās arī ciemiņi — Saulaines nometnes dalībnieki. Brīvā stila peldējumā meitenēm no 10—11 g. v. pirmo vietu izpelnījās Ieva Zelmenis, 2. — Judīte Miķelsone, 3. — Ilze Bebre. 12—13 g. v.: 1. Inese Krastiņa, 2. Lilija Baumane. 3. Vija Bruniņa. 14 g. un vecākas 1. Linda Kaktiņa, 2. Ingrida Karole. Peldēšanā uz muguras 10—11 g.: 1.Judīte Miķelsone. 2. Ieva Zelmene, 3. Ilze Bebre. 12—13 g. 1. Lilija Baumane, 2. Inese Krastiņa, 3. Vija Bruniņa. 14 g. un vec. 1. Linda Kaktiņa, 2. Ingrida Karole.

Uzvarētāji zēnu peldēšanas sacensībās brīvā stilā 8—9 g.: 1. Pauls Tomass, 2. Valdis Pālens, 3. Normunds Mieriņš. 10—11 g.: 1. Juris Sproģis, 2. Jānis Mukts, 3. Modris Jansons. 12—13 g.: 1. Viesturs Upāns, 2. Jānis Ūdrovs, 3. Normunds Goba: 14 g. un vec, 1. Dzintars Pūpēdis, 2. Aivars Pērkons, 3. Atis Lezdiņš un Jānis Pope. Uz muguras 8—9 g.: 1. Pauls Tomass, 2. Māris Paulēns, 3. Raimonds Daģis. 10—11 g.: 1. Jānis Mukts, 2. Juris Sproģis, 3. Uldis Siksna. 12—13 g.: 1. Viesturs Upāns, 2. Aivars Kalniņš, 3. Imants Pūpēdis. 14 g. un vec.: 1. Dzintars Pūpēdis, 2. Peteris Mukts, 3. Atis Lazdiņš.

Daudz darba bija L. Gobam ar J. Zentiņu un citiem palīgiem loka šaušanas novietnē. Šeit labākos panākumus meitenēm līdz 6 g. guva Māra Rāviņa un Laima Kuse. 7—8—9 g. Māra Zalcmane, 10—11—12 g. Ināra Androviča, 13 g. un vec. 1. vietā Māra Holandere un Dzilda Sveile. Zēniem līdz 6 g. 1. Andis Bergvalds, 7—8—9 g. 1. Zigurds Vītols un Aldis Porietis, 10—11—12 g. Edmunds Steinbergs, 13 g. un vec. Uldis Kopštāls.

Lieliskus panākumus šaušanas sacensībās ar mazkalibra šautenī guva daudzi zēni, iegūstot šādus rezultātus: 7—8—9 g. grupā 3 sacensoņi ieguva vienādu punktu skaitu, no iespējamiem 30 p., izcīnot 27 p., — Andis Ķikauka, Vitolds Henišs un Uldis Bite. 10 — 12 g.: Andris Ciemgals un Normunds Goba (abiem 29 p.). 13 g. un vec. 1. Uldis Kopštāls (30 p.), 2. Kārlis Rostoks, Ivars Teteris un Uldis Ciemgals (visi 29 p.). Meitenēm: 7—8—9 g. 1. Sandra Perro (13 p.). 10—12 g. 1. Daiga Šteinharde (15 p.). Bērnu šaušanas sacensības vadīja K. Ciemgals, J. Pope, J. Ādminis un A. Āboltiņš.

Pieaugušo klasēs tās vadīja O. Perro, un šeit šaujot trīs stāvokļos no iespējamiem 150 punktiem labākos panākumus guva J. Martinsons (135 p.), seko A. Birznieks, V. Suchockis un L. Salnājs (visi 133 p.), J. Lāma (130 p.).

Bija arī sacensības riteņbraukšanā (lēnumā), un šeit pieaugušo klasē labākos panākumus guva Dz. Pūpēdis. Sacensību norisi vietni vadīja V. Pempers ar palīgu Z. Šenbergu.

Volejbolā jauktā komandu spēlē šoreiz uzvaru guva Saulaines komanda (15:6, 15:9). Par tiesnešiem darbojās E. Kaņeps un J. Ozoliņš.

Uzvarētājiem apbalvojumus un veltes pasniedza Latviešu sporta apvienības Kanadā pr-ks J. Adminis.

O. K.

TORONTO

◐ DV Toronto nodaļas valdes priekšsēdis R. Puriņš atteicies no saviem amata pienākumiem. Līdz jaunai valdes konstruēšanās sēdei valdes priekšsēža pienākumus uzņēmies priekšsēža vietnieks A. Akmens.

◐ Mežciemā 3. augustā atklāja jaunbūvēto paviljonu ar deju vakaru. Pirms tam daudzi čakli talcinieki ar pašu līdzvestiem darba rīkiem nobeidza jumta klāšanu, iekārtoja solus un uzposa krastmalu. Tuvu pie 200 apmeklētāju pavadīja patīkamas stundas un atstāja arī līdzekļus tālākai nometnes izveidošanai.

◐ Aija Niedraga beigusi Toronto universitātes medicīnas fakultātes rehabilitātīvās medicīnas nodaļu fizikālē un darbības terapijā.

◐ 71 g. v. 5. augustā Toronto mirusi tautiete Natālija Makars. Nelaiķi uz pēdējo dusu ceturtdien, 8. augustā, plkst. 3 p. p. no Trull bēru nama, 2704 Yonge St. uz Jorkas kapiem izvadīs māc. A. Cops. Par aizgājēju sēro dēls, vedekla un mazbērni.

◐ Nacionālās izstādes laikā Toronto pirmdien, 2. septembrī, plkst. 9 vakarā izstādes lielajā skatuvē uzvedīs tautību festivālu Nationbuilders 1963. Tajā piedalās ap 500 dažādu tautību pārstāvju, dziesmās un dejās rādot Kanadas vēstures izcilākos notikumus. Paskaidrojumus sniegs Džons Fišers, jaunieceltais Kanadas nacionālās simtgades administrācijas locekļis.

Izvēlēta arī Miss Nationbuilders 1963 — ukrainiete Glorija Bilida, kura piedalīsies uzvedumā.

Festivāla mūzikālajā vadībā ir Toronto universitātes mūzikas fakultātes mācības spēks Dr. Richards Džonstons un Kanadas operas kompanijas diriģents Hermanis Geigers-Torels.

Ieeja šinī sarīkojumā brīva.

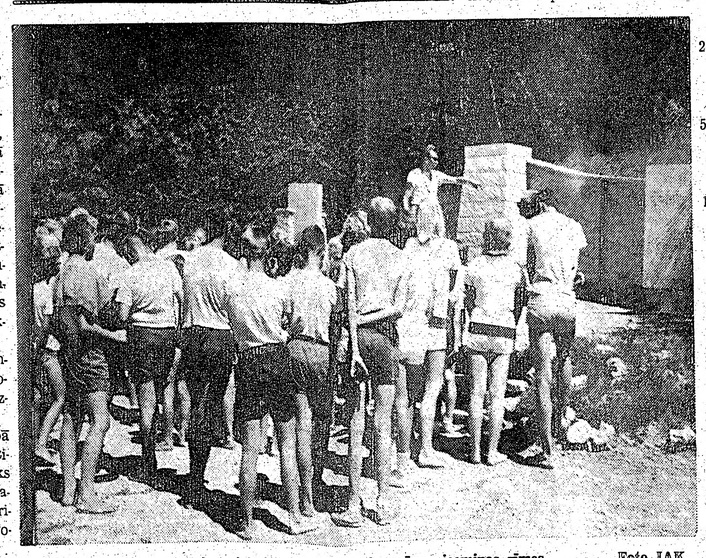

Saulaines jaunieši pie kritušo karavīru pieminas zīmes. Foto JAK

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 465-1169.
116 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

RAKSTAMMAŠĪNAS
par visizdevīgākām cen
ALEKSANDRS KĀNBERGS,
65 Ferrier Ave., pie Dan
forth Ave, Tel: 463-2667

DAUGAVAS VANAGU ATBALSTS LATVIEŠU SKOLĀM KANADĀ

Daugavas Vanagu Kanadas valde 4. augusta sēdē piešķīra $ 100,- neklātienes un sestdienas skolām Kanadā, sadalīšanai pēc LNAK skolu daļas vadītāja J. Mežaka ieskatiem. Piešķīra $ 60,- H. Siļķem Pembrukā ārstēšanās izdevumu segšanai. Nolēma nosūtīt palīdzības saiņus diviem tautiešiem Latvijā.

Laikraksta Latvija Amerikā apgāda vadītājs J. Šmits ziņoja, ka laikrakstu ar 49. numuru iespiež pašu spiestuvē. Jauniegādātās mašīnas darbojas labi.

Jau iespiesta E. Tūtera dzeju grāmata „Pēdas sniegā", un tuvākās dienās to izsūtīs grāmatnīcām.

DV priekšnieka vēlēšanu komisija ziņoja, ka vēlēšanu materiāli izsūtīti visām nodaļām. DV KV aicina ikvienu organizācijas dalībnieku piedalīties vēlēšanās.

Lai veicinātu jaunatni piedalīties latv. jaunatnes gadskārtējās meistarsacīkstēs vieglatlētikā Sidrabenē 18. augustā, DV KV kultūras un sporta daļas vadītājs ir iegādājies skaistu balvu, kuru pasniegs jaunākam un veiksmīgākam dalībniekam vai dalībniecei.

24. augustā Kičenerā notiks DV Kanadas meistarsacīkstes šaušanā ar mazkalibra šautenēm. Šaušanas sacensībās aicināti piedalīties arī skauti un gaidas. No šīs sacīkstes labākiem šāvējiem — 10 dalībnieki varēs piedalīties DV globālās šaušanas sacensībās. Kičenerā bez šaušanas sacensībām būs arī citas sporta sacensības.

Rietumvācijas DV valde informē, ka pagaidām atlikts DV CV priekšnieka V. Januma Austrālijas apmeklējums.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

25 augustā — plkst. 4 Newman klubā, 89 St. George ielā, prof. L. Latkovska referāts „Vai zinātne runā pretī reliģijai".

21. septembrī — plkst. 7,30 vak. DVT Kanadā izrādīs T. Zeltiņa Viņa raugs Karaliskā Ontario mūzeja zālē.

28. septembrī — Unitarian baznīcas auditorijā, St. Clair Ave. W., Ksenijas Brantes un Latvian Trio koncerts.

28. septembrī — Latviešu strēlnieku biedrības biedru vakars ar Dr. A. Freiberga priekšlasījumu DV namā.

5. oktobrī, — plkst. 7,30 vak. Royal Ontario Mūzeja zālē TLB Drāmatiskais ansamblis uzvedīs R. Blaumaņa „Uguni".

10. oktobrī — First Unitarian baznīcas zālē Antonina Vaivode (kontralts) T. L. Koncertapvienības koncerts. jubileja.

12. oktobrī — ALT Bostonas ansambļa viesizrāde Eaton auditorija.

19. oktobrī — Jaunās Gaitas trešais konteilis sv. Andreja baznīcas zālē.

25. oktobrī — inženieru un tehniķu balle Park Plaza Hotelī, Empress zālē.

26. oktobrī — Studenšu korporāciju kopa Toronto rīko slēgtu tējas vakaru Royal Canadian Curling kluba telpās.

26. oktobrī — TLTA Sestdienas ģimnazijas 10 g. atceres vakars plkst. 7,30 vak. Sv. Andreja baznīcas telpās.

2. novembrī — Mārtiņu balle Kolumbus zālē. DVT nod. sarīkojums.

2. novembrī — Toronto Latviešu biedrības 15 g. pastāvēšanas

9 novembrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Eaton Auditorium.

14. novembrī — First Unitarian baznīcas zālē Ingrīda un Karīna Gutbergs (divas klavieres) T. L. Koncertapvienības koncerts.

16. novembrī — plkst. 8 vakarā Massey Hall Latvijas valsts svētku atceres sarīkojums.

30. novembrī un 1. decembrī — DV Ziemsvētku tirdziņš.

30. novembrī — TLB Diždanča 15 gadu jubileja; plkst. 14 priekšnesumi un plkst. 19,30 balle Royal York zālē.

SV. KATARINES

4 septembrī — Sv. Katarines Mednieku un makšķernieku kluba balle Atlanta kluba telpās.

HAMILTONA

28. septembrī — Miķeļa tirgus HLB namā.

5. oktobrī — Ham. latviešu jaunatnes pulciņa Roņa rudens balle Rainbow zālē.

19. oktobrī — Hamiltonas DV gada svētki.

16. novembrī — Valsts svētku sarīkojums.

DZ

ČIKĀGAS IMPRESI

Čikāgas jaunatnes pulciņa interesantais Havajas vakars CLB šaubū, ka šis telpās pulcināja negaidīti lielu ballinieku pulku, pretēji to vecās paaudzes pesimistu domām, ka „tur nekas tik karstā laikā nevar iznākt". Iznāca labs sarikojums tāpēc, ka neliela darbinieku grupa bija pielikusi rokas darbam, un vakars bija pienācīgi sagatavots. Havajiski izdekorētā zālē notika arī interesanti priekšnesumi, kuŗus uzsāka pazīstamie „Čikāgas piecīši" Alberta Legzdiņa vadībā, ar dziesmām. Piecīšu kabarē programma allaž pulcējusi pilnu namu, un guvusi atsaucību. Arī šoreiz aplausu netrūka. Drusku vēlāk — un ar nepacietību gaidītas, ieradās latviešu tautības havajietes zāļu kleitiņās, un kādas deju skolotājas vadībā demonstrēja Havajas dejas. Ap pusnakti meitenes zēniem mācīja, kā rotaļāties ar „hula" apli, bet noskatoties šķita, ka vīriešu cilvēkiem nav sevišķa talanta šādai izdarībai. Pusnakts stundas šampanieša pudeli japāņu loterijā laimēja neviens cits kā ASV skaistumkaralienes brālis — Alnis Ozers.

„Puritāņu" apmierināšanai var teikt, ka šis vakars bija labi organizēts, tanī netrūka jautrības, kuŗa tomēr allaž bija pieklājības robežās. Nedaudzie apmeklētāji, kā mēdz sacīt, jau „pāri kalna kuprim", pārgāja mājās apmierināti. Par mūsu jaunatnes pul-

ciņa darbu va
Literārā
kurā atmiņu
gājēji" var la
turpina strād
la otras daļa
(Kr. ir Latv
ves leitnants
vošanas ciņā
gatava ir pla
toloģija (no
dam Taunan
liela vajadzī
mums trimd
un pārsijātas
tikai rakstur
māju, ka šī
liška „dāva
latviešu lit
Jācer, ka t
devējs, un
iespējas dri

Mi

Vasaras k
lijā Nujor
veikalā atra
mirušo dze
nu.

Linards T
nolds Bērz

Dažas ainas no M. Ziverta „Mi nchhau uzveduma atkārtojuma 1963. g. 27. jūlij Viktors Petraseviċs, ar amerikāņu pal American and Latvian film production vedumu krāsu filmā. Viņa turpmākais skaņu filmas: 2 krāsās un 1 melnbalt domāta internacionālam filmu festivāla angļu un latviešu valodās. Būs arī filma Petraseviċs strādā amerikāņu filmu la mu un TV māksliniekiem. Vidū: Minhau ku. Apakšā: Modra Sprodzāns (kr. pus ta daiļamatniecības izstrādājum

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 465-1169.
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

RAKSTAMMAŠĪNAS
par visizdevīgākām cen
ALEKSANDRS KĀNBERGS,
65 Ferrier Ave., pie Dan
forth Ave, Tel. 463-2667

DAUGAVAS VANAGU ATBALSTS LATVIEŠU SKOLĀM KANADĀ

Daugavas Vanagu Kanadas valde 4. augusta sēdē piešķira $ 100,- neklātienes un sestdienas skolām Kanadā, sadalīšanai pēc LNAK skolu daļas vadītāja J. Mežaka ieskaitiem. Piešķira $ 60,- H. Siļķem Pembrukā ārstēšanās izdevumu segšanai. Nolēma nosūtīt palīdzības saiņus diviem tautiešiem Latvijā.

Laikraksta Latvija Amerikā apgāda vadītājs J. Šmits ziņoja, ka laikrakstu ar 49. numuru iespiež pašu spiestuvē. Jauniegādātās mašīnas darbojas labi.

Jau iespiesta E. Tūtera dzeju grāmata „Pēdas sniegā", un tuvākās dienās to izsūtīs grāmatnīcām.

DV priekšnieka vēlēšanu komisija ziņoja, ka vēlēšanu materiāli izsūtīti visām nodaļām. DV KV aicina ikvienu organizācijas dalībnieku piedalīties vēlēšanās.

Lai veicinātu jaunatni piedalīties latv. jaunatnes gadskārtējās meistarsacīkstēs vieglatlētikā Sidrabenē 18. augustā, DV KV kultūras un sporta daļas vadītājs ir iegādājies skaistu balvu, kuru pasniegs jaunākam un veiksmīgākam dalībniekam vai dalībniecei.

24. augustā Kičenerā notiks DV Kanadas meistarsacīkstes šaušanā ar mazkalibra šautenēm. Šaušanas sacensībās aicināti piedalīties arī skauti un gaidas. No šīs sacīkstes labākiem šāvējiem — 10 dalībnieki varēs piedalīties DV globālās šaušanas sacensībās. Kičenerā bez šaušanas sacensībām būs arī citas sporta sacensības.

Rietumvācijas DV valde informē, ka pagaidām atlikts DV CV priekšnieka V. Januma Austrālijas apmeklējums.

Dzīve Savienotās Valstīs

ČIKĀGAS IMPRESIJAS

Čikāgas jaunatnes pulciņa interesantais Havajas vakars ČLB šaubu, ka šis pulciņš rudenī iztelpās pulcināja negaidīti lielu rādīs tikpat lielu aktīvitāti arī ballinieku pulku, pretēji to vecās latviskos sarīkojumos un citās paaudzes pesimistu domām, ka mūsu trimdas saimes aktīvitātēs. „tur nekas tik karstā laikā nevar iznākt". Iznāca labs sarīkojums tāpēc, ka neliela darbinieku grupa bija pielikusi rokas darbam, un vakars bija pienācīgi sagatavots. Havajiski izdekorētā zālē notika arī interesanti priekšnesumi, kuŗus uzsāka pazīstamie „Čikāgas pieciši" Alberta Legzdiņa vadībā, ar dziesmām. Piecīšu kabarē programma allaž pulcējusi pilnu namu, un guvusi atsaucību. Arī šoreiz aplausu netrūka. Drusku vēlāk — un ar nepacietību gaidītas, ieradās latviešu tautības havajietes zāļu kleitiņās, un kādas deju skolotājas vadībā demonstrēja Havajas dejas. Ap pusnakti meitenes zēniem mācīja, kā rotaļāties ar „hulu" apli, bet noskatoties šķita, ka vīriešu cilvēkiem nav sevišķa talanta šādai izdarībai. Pusnakts stundas šampanieša pudeli japāņu loterijā laimēja neviens cits kā ASV skaistumkaralienes brālis — Alnis Ozers.

„Puritāņu" apmierināšanai var teikt, ka šis vakars bija labi organizēts, tani netrūka jautrības, kuŗa tomēr allaž bija pieklājības robežās. Nedaudzie apmeklētāji, kā mēdz sacīt, jau „pāri kalna kuprim", pārgāja mājās apmierināti. Par mūsu jaunatnes pulciņa darbu varam priecāties. Nav

☆

Literāts Hermanis Kreicers, kuŗa atmiņu stāstus „Ceļi un gājēji" var lasīt ar lielu interesi, turpina strādāt pie atmiņu cikla otras daļas — zaldātu laikiem (Kr. ir Latvijas armijas rezerves leitnants un piedalījies atbrīvošanas cīņās). Bez tam gandrīz gatava ir plaša domu dzejas antoloģija (no Allunana līdz Linardam Taunam), pēc kuŗas mums liela vajadzība, jo nekā līdzīga mums trimdā nav. Dzejas sijātas un pārsijātas ar rūpību, atstājot tikai raksturīgo un zīmīgo. Domāju, ka šī antoloģija būtu lieliska „dāvanu grāmata" katram latviešu literatūras mīļotājam. Jācer, ka tai drīz atgadīsies izdevējs, un to varēsim lasīt pēc iespējas drīz.

Miris dzejnieks Linards Tauns

Vasaras karstajā tveicē 31. jūlijā Ņujorkas policija drogu veikalā atrada ar sirdstrieku mirušo dzejnieku Linardu Taunu.

Linards Tauns, īstā vārdā Arnolds Bērzs, bija iecienīts Ņujorkas latviešu sabiedrībā, it sevišķi literātu un mākslinieku aprindās. Viņš piedalījās katrā rakstnieku cēlienā ar savām iespaidīgajām dzejām. Sevišķi imponēja viņa lasījums. Viņa dzīvoklī, „Elles ķēķī", Ņujorkas visdzīvākajā rajonā, netāl no Taimskvēra, bija ciemojušies daudzi rakstnieki, dzejnieki, mākslinieki un dzejnieka tuvi draugi. Ikviens tur bija mīļš viesis.

Linards Tauns mūžībā aizgāja 40 gadu vecumā. Viņš dzimis 1922. g. 13. oktobrī Ragaciemā. Viņa vecāki pārcēlās uz Rīgu, kur Linardam sākās skolas gaitas un atvērās gluži jauna pasaule. Kara virpulis viņu aizrāva prom no piederīgiem uz Vāciju, kur arī sākās viņa dzejnieka gaitas. 1950. gadā viņš iecelo|a ASV un apmetās Ņujorkā. Dienišķo maizi L. T. pelnīja kā burtlicis Vila Štāla spiestuvē, tādējādi palīdzot tapt daudzām latviešu grāmatām, kaut paša vienīgo dzejoļu krājumu „Mūžīgais mākonis" 1958. gadā izdeva Ziemeļblāzmas apgāds Zviedrijā. Grāmata drīz vien tika izpārdota, un dzejnieks domāja par jaunu dzejoļu krājumu. Viņa tematika bija ļoti plaša: pilsēta, jūra, kuģi, zvejnieki, baznīcas, dzīvnieki, puķes, dažādas parādības u. t. t.

Aizgājēju izvadīja Latviešu preses biedrība kur viņš bija revīzijas komisijas loceklis.

L. Rumaks

Dažas ainas no M. Zīverta „Minchhauzene precības" brīvdabas uzveduma atkārtojuma 1963. g. 27. jūlijā Priedainē, ASV, Augšā: Viktors Petrasevičs, ar amerikāņu palīgu V. Pinsley, Victor American and Latvian film productions uzvedumā uzņem uzvedumu krāsu filmā. Viņa turpmākais uzdevums ir uzņemt 3 skaņu filmas: 2 krāsās un 1 melnbalto. Pirmā krāsu filma būs domāta internacionālam filmu festivālam un būs sinchronizēta angļu un latviešu valodās. Būs arī filma tikai latviešu valodā. V. Petrasevičs strādā amerikāņu filmu laukā — ar amerikāņu filmu un TV mākslinieku. Vidū: Minhauzens lūdz Jakubīnes roku. Apakšā: Modra Sprodzāns (kr. pusē) no Vilimantikas apskata daiļamatniecības izstrādājumus. Pa labi R. Lāma.

Foto B. Savickis.

KĀ STRĀDĀ SARKANIE SPIEGI

„Eiropas bēgļu Sav. Valstīs iznākošos laikrakstus un žurnālus rūpīgi lasa ne tikai Vašingtonā, bet vēl jo vairāk ASV esošie Pad. Savienības spiegu dienesta darbinieki," laikraksta Chicago's American slejās raksta Džordžs Merijs, viens no avīzes redaktoriem.

Kā diendienā darbojas šāds sarkano ziņu dienests kādā no ASV lielpilsētām? (Puse no tiem esot zināmi FBI).

Žurnālistikas veterāna Merija atbilde:

„Komūnistu pretizlūkošanas vīriem atvērt biroju Sav. Valstīs ir viegli. Daudzi prot 3-4 valodas. Katram no viņiem ir vairāki palīgi, kas savukārt prot valodas, kuŗas neprot biroja vadītājs. Rezultātā ikkatrā sarkano pretizlūkošanas birojā ASV ir personas, kas pārvalda padomju satelitvalstu un okupēto zemju valodas, ieskaitot latviešu.

Pirmais solis, ko spers šie vīri, būs abonementa pieteikšana (daudzreiz ar neaizdomīgu, bet dolaru mīloša starpnieka palīdzību) itin visiem bēgļu izdevumiem un ievērojamākām amerikāņu avīzēm un žurnāliem. Tad viņi sāk statistiku.

Sarkano biroja vadītājs izskatīsies kā vidusmēra amerikānis, un biroja durvis rotās necils uzraksts. Piemēram: „Džāna Beikera periodisko izdevumu izgriezumu dienests."

Birojs saņems laikrakstus no Ņujorkas, Filadelfijas, Vašingtonas, Detroitas, Klīvlendas, St. Luisas, Kanzas Sitijas, Milvokiem un citām vietām, kā arī aviācijai, kuģniecībai, ārpolitikai un tirdzniecībai veltītos žurnālus.

Birojā atradīsies arī vairāki skaņu lentes aparāti, radio un televīzijas ziņojumu uzņemšanai.

Ik rītu Kremļa algotņi celsies līdz ar pārējiem biroju darbiniekiem. Gluži kā pārējie tie dosies uz pilsētas centru pazemjos, autobusos, vilcienos vai privātās mašīnās. Viņi sagaidīs pastu un pamatīgi izpētīs avīzes, žurnālus. Tad viņi atzīmēs interesējošos rakstus un — izgriezīs.

No bēgļu laikrakstiem viņi pārtulkos, kas rakstīts par viņiem svarīgajiem tematiem. Viņi iegrāmatos šos avīžu izgriezumus nodalījumos ar virsrakstiem, kā: politika, saimniecība, iekšlietas.

Ikkatru dienu biroja vadītājs izlasīs visus palīgu izgrieztos materiālus. Tad viņš uzrakstīs savilkumu ar virsrakstiem un apakšvirsrakstiem.

Katrs biroja vadītāja nedēļas vai gada ceturkšņa ziņojums tiek vispamatīgāk studēts . . .

Kur? Maskavā, PSRS. **Im. B.**

Braukšana uz Dziesmu svētkiem Klīvlendā

Braukšanai uz Klīvlendu Hamiltonas latviešu jaunatnes pulciņš „Rota" ir iecerējis īrēt autobusu. Autobuss izbrauktu no Hamiltonas piektdienas vakarā, 30. augustā. un atpakaļ brauktu pirmdienas pēcpusdienā, 2. septembrī. Brauciens izmaksātu tikai apm. $ 10.75 no personas.

Pagaidām autobusā vēl ir brīvas apm. 15 vietas, tāpēc visi ieinteresētie braucēji: koristi, jauniešu vecāki un pārējie tautieši lūgti pieteikties ne vēlāk kā līdz 16. augustam pie Modra Zandberga. Tel. FU 37440.

Braucēju vietas rezervēs pieteikšanās kārtībā.

PA MŪŽA GADU KAPNEM

V. Štāks ar dzīvesbiedri Juliānu.

Bij. virsmežzinis Vilhelms Štāks Mineapolē atskatījās uz 80 mūža gadiem. Dzimis 1883. gadā 27. jūlijā daudzbērnu ģimenē Cēsu apr. Līvu pag.. Pēc Tērbatas reālskolas beigšanas 1903. gadā uzsācis studijas Rīgas politechniskā institūta inženieru fak. un tā paša gada rudenī iestājies konporācijā Selonija. 1907. gadā pārgājis uz lauksaimniecības fakultāti, kuŗu beidzis 1910. gadā.

Sākumā strādājis par skolotāju Lauksaimniecības ekonomiskās sabiedrības skolā, bet jau 1911. gadā izsaukts uz Pēterpili un ieskaitīts lauksaimniecības departamenta dienestā. Štāku sūta komandējumā uz Vāciju, Zviedriju, Dāniju, Somiju un Ungāriju papildināties purvu kultūrā un kūdras iz mantošanā. Pēc atgriešanās V. Št. strādā par purvu kūdras speciālistu Permas guberņā pie Domēnu valdes.

Pēc atgriešanās Latvijā 1921. gadā ir virsmežinis Ziļupē un vēlāk Engures virsmežniecībā.

1944. gada rudenī dodas trimdas gaitās uz Vāciju un apmetas Bavārijā. 1950 gadā iz ceļo uz ASV un dzīvo Minneapolē.

Sirmais jubilārs vēl šodien dzīvi seko mūsu latviešu tīmdas dzīves notikumiem un piedalās arī sabiedriskā dzīvē. Jubilāru sveica Minesotas Selonijas kopas seniors H. Kiperts, kopas dāmu vārdā Dr. A. Blūmentāle, Latviešu ev. - lut. draudzes mācītāja P. Langina un draudzes vārdā A. Ezerkalne, no DV Apvienības J. Zariņš. Jubilāru sveikt bija ieradušies bij. darba kollēgas K. Vigants, P. Bakūzis un A. Vītols. V. Št. saņēma daudz rakstveida apsveikumu. **H. Kiperts**

PA SVEŠĀM TAKĀM

Atvaļinājumā

Atvaļinājumu var pavadīt ceļojumā, apskatot ievērojamas vietas, skaistus dabas skatus un apciemojot draugus. Daži gan saka, ka šādā veidā nevar atpūsties, bet pietiek laika atpūtai un miegam.

No Ņujorkas līdz Čikāgai var nokļūt pa ekspresceļiem, traucoties ar 70 jūdžu ātrumu stundā. Gadās, ka sarunas laikā ātruma rādītājs pārkāpis ātruma robežu, bet līdzbraucēju atgādinājums vai uzraksti ceļa malā, it sevišķi tādi, kas brīdina nebraukt par ātru, bet palikt dzīvam, palīdz to noregulēt normālā stāvoklī. Ceļš vijas kā plata tumša čūska ar baltām svītrām. Pazib ar zāli apaugušas ielejas, krūmiem vai lapu kokiem aizauguši kalni, kur mašīnas skrējienu palēnina dažī tuneļi. Gadās arī, ka braucējs mazliet kļūdījies kādā ātrumā vai nogāzē, , tad smagā mašīna ar riteņiem gaisā atrodas grāvī, kur to trīs vilcēji mēģina izvilkt, vispirms gan atbrīvojot no kravas. Kādam citam vairāk laimējies, tas paspējis apturēt, pirms riteņi skāruši grāvja malā. Otrā dienā ap pusdienas laiku var redzēt Čikāgu, kaut gan par šo ātro braucienu jāsamaksā dolaros par ērtā ceļa lietošanu.

Stundas laikā var izbraukt cauri Čikāgai ar visām priekšpilsētām, bet arī te laipni cilvēki vēki iekasē dolaru par laba ceļa lietošanu. Pievakarē sasniegta Misisipi upe, ko šķērso pa garu bet šauru tiltu, kur gandrīz grūti pabraukt garām pretimbraucošai mašīnai. Misisipi ir varena upe, tās plato straumi pārtrauc viena otra saliņa, kāds likums vai atteka. Pavasaŗa plūdu laikā ūdens straumi mēģina ierobežot ar dambjiem, kas sacelti vairākās vietās. Aijovas pusē ceļš ved gar upes krastu, ko vietām aizsedz biezi krūmi un koki. Šeit aug daudz ozolu, pat veselas ozolu birzis. Kāds uzraksts šo daļu nodēvē par skaistāko vidējos rietumos.

Naktsmājas var sarunāt motelī tieši uz Misisipi upes krasta, kur nevajag gaisa dzesinātāju, jo upe dod pietiekami veldzi. Bet vakarā varēja piedzīvot nepatīkamu pārsteigumu: upes krastmalā kokos bija sadrāzušās tik daudz vienas dienas mūžu, ka gandrīz nevarēja redzēt zaļās lapas. Dažas reizes vasarā parādoties šīs mušas, kas nevienam nekā ļauna nedarot, bet kā bīšu spiets sametoties koku galos. Pēc vienas dienas tās nobeigušās un sakrīt upē. Zvejnieki sūdzas, ka nedēļu pēc tam nevarot dabūt nevienas zivs, jo pēc tik labas maltītes tās necenšoties ņemt. Neviens nezina kur un kā šīs vienas dienas mušas rodas. Pirms kādas nedēļas Dubukas pilsētā bijis jānodzēš visas uguns, jo šie kukaiņi uzbrukuši pilsētai un parādījušies visur tur, kur spīdējusi uguns.

Tālāk ceļojums rit uz rietumiem pa šauriem, bet labiem Aijovas ceļiem. Gandrīz visur redzami kukuruzas lauki, govis un cūkas, dažreiz arī kāds zirgs, vistas vai tītari.

Dienviddakotā ir plaši klajumi, bet laikam maz iedzīvotāju. Uz ceļiem nav gandrīz neviena braucēja, miestiņu ielas gandrīz tukšas, neredz arī Amerikā ierastos automobiļus. Te sākas prērija, kur gandrīz neredz kokus. Ir daži pakalni, it sevišķi dienvidu daļā. Vienmuļo prēriju pārtrauc daži miestiņi, ar retiem kokiem, kādu veikalu un neiztrūkstošo benzīna pildītavu. Apmetamies motelī, kuŗa īpašnieks ir vietējais šerifs. Tātad esam drošā likuma aizsardzībā un gādībā.

Ikviena diena iznākusi 25 stundas gara, jo braucot uz rietumiem, iegūst laika starpību, kas jāzaudē atpakaļbraucienā. Tāpēc arī nobrauktais ceļa gabals braucot uz rietumiem lielāks nekā atpakaļceļā. Tas rada sajukumu ēdienu reizēm, kur vispirms jāappraksās, cik vēls vai agrs jau ir, lai negadītos, ka pusdienas jāpasūtina brokastu laikā.

V. Irbe

ČIKĀGĀ SVEIC MĀRĪTI

Deviņdesmit divu gradu karstums, puķes, smaidi, sirsnīgi rokas spiedieni, skūpsti, prese. latviešu un amerikāņu apsveikumi sveica pag. sestdien Čikāgā Sav. Valstu skaistuma karalieni Mārīti Ozeri, viņai atgriežoties šinī pilsētā kopš ievēlēšanas par „Miss USA" 17. jūlijā Maiami Bīčā, Floridā.

Zilacainā, smaidošā Mārīte, kuŗas uzvaru kontā ir vēl divi citi skaistuma tituli — Miss Chicago un Miss Illinois — Meiga Daudlaukā un La Salle vīesnīcā sapulcējušiem apsveicējiem izteicās, ka viņa ir priecīga un pateicīga būt ne tikai par 1963. gada ASV skaistuma karalieni, bet pateicas arī lidmašīnas apkalpei, kas viņu atvedusi no 1.188 gaisa jūdžu attālās Maiami uz pilsētu, kur mīt viņas vecāki, māsas un brāļi.

„Es esmu noilgojusies būt atkal kopā ar viņiem," teica Rīgā dzimusī gaišmate.

M. Ozere ar lielu Nameja grezenu pirkstā jūsmoja ne tik daudz par savu prieku, bet vairāk par to, ko viņa sagādājusi vecākiem, Čikāgai, Illinojai, bet sevišķi Sav. Valstu un Kanadas latviešiem.

Ar ziediem un apsveikumiem Mārīti Meiga lidostā sveica Daugavas Vanagu pārstāvis Augusts Vanags, Čikāgas Ciānas ev. - lut. draudze, Latviešu biedrība un pilsētas Latvju jaunatnes pulciņš.

„Sirsnīgi pateicos jums visiem," teica Ozere.

Im. B.

SAVIENOTĀS VALSTIS

ČIKAGA

● DV apvienības pēdējais šīs vasaras izbraukums notiks 18. augustā uz apvienības biedra F. Bluzmas īpašumu Beverly Shores, Indiana. Īpašums ar nosaukumu Mt. Vernon Lodge atrodas Mičigenas ezera krastā, apmēram 50 jūdžu no Čikāgas. Izbraucot cauri Gary pilsētai, jābrauc pa 12. ceļu un pie Beverly Shores dzelzceļu stacijas jānogriežas uz ziemeļiem (Broadway Ave.). Tuvāka informācija pie I. Priedulaja, tālr.: HU 9-2996. Apvienības valde aicina biedrus ar piederīgiem un draugiem piedalīties izbraukumā, lai izmantotu iespēju būt zaļumos pie ūdens un saņemtu apvienības biedra F. Bluzmas ģimenes viesmīlību.

● Firma Rand MacNally & Co. saņēmusi daudzus protestus no brīvībā mītošiem latviešiem, lietuviešiem un igauņiem par to, ka minētās firmas tirgū izlaistās ģeografiskās kartes Baltijas valstis rāda kā daļu no Pad. Krievijas. Firma deklarē, ka tā vairāk ievērojot „de facto", bet ne „de jure" robežas.

● Par ļoti talantīgiem Čikāgas Mākslas institūta absolventiem „Chicago Tribune" kritiķe Edite Vaigle cildina latviešu gleznotājus Uldi Krūmiņu un Ojāru Šteineru.

Krūmiņš ieguva nesen filantropa Emila Vildes $ 500,- balvu par gleznu ellā „Amerikas ainava".

Pēc deviņu gadu pavadīšanas Beļģijas ogļraktuvēs un tuneļu būvju šachtās tagad Čikāgā strādājošais latvietis saka, ka Beļģijā pavadītie gadi „ir bijis smags laiks."

„Kā flāmi, tā valoņi nav bijuši izpalīdzīgi, jo tie maz inlatviešus dēvējuši par poļiem un devuši viņiem sliktāku darbu, atalgojumu un sociālo palīdzību," saka Vilis Graubiņš, kas ar sievu Vilmīni un dēlu Uldi ieradies Čikāgā.

„Es esmu priecīgs būt Amerikas latviešu vidū," viņš saka.

Graubiņš, drukns, spēcīgs vīrs pusmūža gados, stāsta, ka viņa dienas alga Beļģijas ogļraktuvēs bijusi pieci dolari un daži centi. Četrus gadus viņš nostrādājis ogļu raktuvēs Lježā.

Daudzi latvieši — vieninieki, kas, tāpat kā viņa ģimene, ieradušies Beļģijā no Vācijas, esot atgriezušies atpakaļ uz Rietumvāciju. No turienes viņi cerot izceļot uz Sav. Valstīm.

☆

Lielākā daļa Ciānas ev.-lut. draudzes Kristīgās palīdzības darbam ienākušo ziedojumu projām tiek nosūtīti uz Rietumvāciju, — informē Kristīgā palīdzības priekšniece Nina Rautenšilde.

Rietumvācijā ziedojumus saņem kā atsevišķas personas, tā draudzes. Pag. gadā uz Rietumvāciju nosūtīti $720. „Mūsu regulāri aprūpējamās draudzes ir Hamburgas centrālā, Hamburgas Funkturma un Delmenhorstas veco ļaužu luterāņu draudzes," saka Rautenšilde.

„Ja otro gadu esam nosūtījuši ziedojumus arī Libekas latviešu pieminekļa uzturēšanai. Pag. gadā neaizmirsām arī Hamburgas plūdos cietušos formēti par latviešiem, kādēj tautiešus."

Uz Sibiriju izsūtīto latviešu pabalstam nosūtīti $ 300, bet palīdzības darbam Misūri sinodē — $100. Nopietni saslimušo un citu likstu piemeklēto draudzes locekļu pabalstam 1962. gadā izdoti $549.24, informē Nina Rautenšilde. **Im. B.**

GRAND RAPIDI (MIČ.)

● Jūlija mēnesī kāda tautiešu ārpilsētas īpašumā pie Zidaiņu kalna risinājās vietējās Daugavas Vanagu apvienības šaušanas sacīkstes ar mazkalibra ložu bisēm. Attālums bija 50 jardu no trīs stāvokļiem — stāvus, ceļos un gulus, šaujot no katra stāvokļa 5 patronas.

Sacensības atklāja šaušanas sekcijas vaditājs J. Plāte un, kaut dalībnieku skaits nebija visai liels, tās tomēr ritēja spraigi, un uzvarētāji bija diezgan līdzvērtīgi. 1. vietu ieguva Jānis Plāte ar 120 punktiem. 2. v. Māris Kārkliņš — 118 p., 3. v. DV apvienības priekšnieks Maksis Jansons — 117 p. Nobeigumā klātesošos uzrunāja DV apvienības priekšnieks M. Jansons, bet galvenais tiesnis J. Daukša 1. v. ieguvējam pasniedza balvu. Tiesnešos darbojās arī Bostonas DV apvienības biedrs. **V. Z.**

ASV BAZNĪCĀS

ČIKAGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

Mūsu Pestītāja baznīcā, 421 Dawners Place.

11. augustā plkst. 10 dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Kirsons, tel. FI 3-2420.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdien.. plkst. 12 dienā Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda telefons: WA 2-2248. Māc. V. Liventāls.

Katra mēneša beidzamā svētdienā, plkst. 3 p. p. dievkalpojums Redeemer luterāņu baznīcā, 1380 Pauline Blvd., Ann Arborā.

SACRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. lut. baznīcā, 45 un H ielā.

OKLANDE, KALIF.

Oklandē, Centrālā luteraņu baznīcā, 215 Ridgeway avenijā.

BURLINGAME (Kal.)

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

LOSANDZELOSA, KAL.

Dienvidkalifornijas draudze 2450 Griffin Ave., L. A. 31.

Santa - Rosā, Betlemes baznīcā. Tupper ielā 733.

Dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11-os. Svētdienas skola un kora ... ņinājums plkst. 9.30 Visi laipni aicināti.

Jāņa Šķirmanta
APGĀDAM
JAUNA ADRESE:
828 Hinman Av.,
Evanston, Ill., USA.

JUMU KALENDĀRS

plkst. 7,30 vak. Sv. Andreja baznīcas telpās.

2. novembrī — Mārtiņu balle Kolumbus zālē. DVT nod. sarīkojums.

2. novembrī — Toronto Latviešu biedrības 15 g. pastāvēšanas

9 novembrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Eaton Auditorium.

14. novembrī — First Unitarian baznīcas zālē Ingrida un Karlna Gutbergs (divas klavieres) T. L. Koncertapvienības koncerts.

16. novembrī — plkst. 8 vakarā Massey Hall Latvijas valsts svētku atceres sarīkojums.

20. novembrī un 1. decembrī — DV Ziemsvētku tirdziņš.

30. novembrī — TLB Diždanča 15 gadu jubileja; plkst. 14 priekšnesumi un plkst. 19,30 balle Royal York zālē.

SV. KATARINES

4 septembrī — Sv. Katarines Mednieku un makšķernieku kluba balle Atlanta kluba telpās.

HAMILTONA

28. septembrī — Mikeļa tirgus HLB namā.

5. oktobrī — Ham. latviešu jaunatnes pulciņa Rota rudens balle Rainbow zālē.

19. oktobrī — Hamiltonas DV gada svētki.

16. novembrī — Valsts svētku sarīkojums.

Zuši, vēži un okeans

Ikviens tautietis ir gaidīts viesis J. Hiršu pansijā Cape Cod.

Šīs trīs lietas var interesēt daudzus atvaļinājuma bauditājus. Lai nokļūtu Kanadā pie okeana krasta no Ontario ir jābrauc ļoti liels attālums, bet daudz vieglāk okeana piekrasti var sasniegt ASV. No Toronto pat vienā dienā tas ir iespējams. Tā arī šo rindu rakstītājam ceļa vējš pūta uz ASV Atlantijas okeana piekrasti.

Apmēram 90 jūdžu dienvidos no Bostonas ir slavena tūristu apmešanās vieta pussala, kuŗu sauc Cape Cod. Slavena tā ir arī ar to, ka vasaras rezidence tur ir ASV prezidentam Kenedijam.

Šī pussala apm. 100 jūdžu garumā kā āža rags iestiepjas no cietzemes Atlantijas okeanā. Tās platums ir dažāds, dažās vietās tā ir tikai pāris jūdžu platumā. Zeme tur ir smilšaina, tādēļ galvenokārt tur aug priedes. Dažās vietās gaiss smaržo pēc priežu sveķiem. Ir arī lapu koki, bet mazākumā. Šai pussalai vasarā ir ļoti liels apmeklētāju skaits. Nepārtrauktas auto straumes pieved jaunus apmeklētājus un aizved tos, kam jābrauc tālāk. Visu to redzot, rodas jautājums: kur gan visi šie laudis var mesties?

Apmešanās vietas ir daudzas, jo gandrīz katra māja ir tūristu apmešanās vieta.

Latviešiem ir iespējams apmesties kādā jaukā latviskā stūrītī, kuŗa īpašnieks ir Hiršs ar kundzi. Šie laipnie latviskās pansijas saimnieki priecājas redzot latviešus savās mājās, un, kā viņi saka, starp viesiem jūtoties kā dzimtenē.

Pirms vairākiem gadiem J. Hiršs iepircis kāda maza ezera krastā, ko sauc Jenkins Pond, kādu mežonīgu gruntsgabalu.

MOONLITE VILLA
PIE BALSAMA EZERA
ROSEDALE, Ont., Canada,
95 jūdzes no Toronto.
Tel. Burnt River 16, Ring 31.
Izīrējamas istabas vasarniekiem.
UZ VĒLESANOS AR UZTURU.
Lieliska makšķerēšana.
Tuvāka informācija BE 9-3767 vakaros.

Tas bijis apaudzis ar tādiem brikšņiem, ka nav bijis iespējams cilvēkam tikt cauri nesaplēšot bikses. Šie brikšņi ir izņēdēti, atstāti tikai lielie koki skaistumam un paēnai. Vēl kā piemiņa no šiem brikšņiem atstāta sētas tiesai uz kaimiņa robežas.

J. Hirša pansijā ir uzceltas divas modernas ēkas ar visām modernās dzīves ērtībām. Uz vienas mājas ir plakanais jumts, kur iekārtota saulošanās dārmām. Tur viņas varot saulošties, kā viņām patīkot, jo neviens viņas nevarot redzēt, nedz arī pārsteigt. Redzamas viņas varētu būt tikai no lidmašīnas vai kāda augsta koka galotnes.

J. Hirša pansijā ir arī vārīšanas iespējas tiem, kas grib paši ēdienus gatavot.

Ir elektriskie pavardi, trauki ar visiem nepieciešamiem piederumiem un ledusskapji, kur uzglabāt pārtiku. Ledusskapjos vienmēr glabājas žāvēti zuši, kuŗus pats saimnieks okeanā sazvejo un izžāvē. Jāsaka, ka tiešām viņš ir meistars zušu žāvēšanā. Tik garšīgus zušus šinī kontinentā nekad nebiju ēdis. Šie zuši ir domāti viesiem; katrs var ēst, cik grib, par brīvu. Ja ir bijis labs loms, tad aizbraucējiem pat iedod līdzi ceļa kukuļim.

Ir arī dažādas citas žāvētas zivis, atkarā no loma.

Okeana krastā veikalos dabūjami garšīgi vēži. Tie garšīgākie ir 1-2 mārc. lieli. Pāts saimnieks rādīja man kāda milzeņa, kuŗš svēris 35 mārc., priekšējo kāju, kuŗu viņš piekāris pie sienas kā dekorāciju. Šo milzīgo vēzi J. Hiršs dabūjis dzīvu no zvejniekiem. Ar savu spēcīgo priekškāju šis milzenis nokniebis Koka - Kolas pudelei kaklu kā nieku. Kas būtu noticis, ja pudeles vietā būtu gadījies pirksts? J. Hiršs paskaidroja, ka lielākais vēzis, kuŗu viņš redzējis, esot bijis 46 mārciņas.

Reizi nedēļā, piektdienas vakarā, visi viesi rīkojot kopīgu vēžu vakaru ar ķimelīti piedevām.

Mājas atrodas augstā krastā, bet tur izbūvētas ērtas kāpnes nokļūšanai pie ezera. Šinī ezerā peldēšanās ir lieliska. Viesu vajadzībām ir divas airu un viena motorlaiva, kā arī ūdensslēpes.

Par šīm ērtībām arī nav jāmaksā. Saimniekam okeana krastā ir arī liela motorlaiva, ar kuŗu viņš ved viesus uz okeana salām, apm. 12 jūdžu no krasta. Zvejošana okeanā uz viesu vēlēšanos iespējama. Arī par to nav atsevišķi jāmaksā.

Peldēšanās iespējas ir ezerā un okeanā, kuŗš atrodas apm. 6 jūdzes no Hiršа pansijas. Tiešām, peldēšanās ir lieliska kā sāls, tā saldūdenī.

Hiršu galvenie viesi ir no ASV, bet netrūkst to arī no Kanadas.

Šī ir jauka, latviska atpūtas vieta, un katram latvietim, kas brauc uz Cape Cod pavadīt atvaļinājumu, ieteicams iegriezties viesmīlīgajās Hiršu mājās. Viņu adrese: J. M. Hiršs, Pinecrest Beach, 49 Lake Shore Drive, P. O. Box 635, Falmouth, Massachusetts, U.S.A.

Tel. Kimball 8-3751.

A. Vanags.

Kārlis Pētersons

BUDISMA CEĻŠ

PĀRDOMAS PAR ĀZIJĀ VISIZPLATĪTĀKO RELIĢIJU

Budisms ir visizplatītākā reliģija Āzijā, rietumos tas robežojas ar islāma pasauli un austrumos izbeidzas Japānas salās un savu sekotāju skaitu vērtē pāri par 500 miljoniem. Budismu ieskata kā austrumu civilizācijas galveno iedvesmotāju un veidotāju, kuŗa ietekmē attīstījās un uzplauka mākslas un kultūras.

Budismu nodibināja Buda, īstā vārdā Siddhartha Gautama, kas dzimis apm. 563. gadā pirms Kristus Kapilavastu pilsētā, kas tagad atrodas Nepalā, Himalaju pakājē, pie Indijas ziemeļu robežas. Gautama bija valdnieka Suddhodana un viņa sievas Mahamajas dēls.

Jaunais Gautama tika audzināts aristokratiskā greznībā un spožumā, jo viņa tēvam piederēja trīs pilis, katram gada laikam sava. Dzīve noslēgtībā un spožumā Gautamam kļuva garlaicīga un bez vērtības, un viņš atstāja pili, sievu un dēlu, lai iepazītos ar dzīves īstenību, uzsāktu ceļojoša ubaga dzīvi un mācītos saprast ciešanu jēgu. Sešus gadus viņš centās atrisināt dzīves noslēpumu, lietojot dažādas metodes, kas varētu stimulēt viņa garu, ieskaitot badošanos. Beidzot pēc 49 dienu meditēšanas, sēdot zem Gudrības jeb Bodhitaru koka, Gautama sajuta gara apskaidrošanu, ko viņš visus šos gadus bija meklējis. Pēc tam Gautama devās uz hinduisma svēto pilsētu Benaresu un tur sāka savas jaunās reliģijas fundamentālo sludinājumu. No tā laika Gautamu pazīst ar vārdu Buda (Buddha) jeb Apskaidrotais. Sava mūža turpmākos 45 gadus Buda ceļo pa Indiju, sludinādams un pievērsdams indiešus jaunai reliģiskai mācībai, kas bija reformātīva, salīdzinot ar hinduismu.

Budas mācības līdzīgi hinduismam vēstī par dvēseles atdzimšanu citā ķermenī, kur visas dzīvas būtes iet cauri neskaitāmiem dzimšanas, miršanas un atdzimšanas cikliem virs zemes; karmas doktrinu jeb cēloņu un sekuu likumību, kas nosaka, ka cilvēka dzīve jau likteņīgi izlemta, balstoties uz iepriekšējās dzīvēs veiktajiem labiem vai launiem darbiem; un atsacīšanās gudrību, kas panākama ar materiālās dzīves noliegšanu un askētismu.

Lai gan Buda minētās hinduisma mācības pieņēma idejiski, viņš neatzina metodes, kā mācības praktiski istenojamas dzīvē. Pats gadiem ilgi būdams askēts, Buda mācīja, ka askētisms ir veltīgs un nenozīmīgs. Viņš sludināja vidus ceļu, noliegdams arī pašlabumu, kā pretēju askētismam, un norāda, ka gudrs cilvēks izvairīsies no abām galējībām. Buda neatzīst arī indiešu kastu sistēmu, uzsvērdams, ka visiem cilvēkiem ir dotas līdzīgas gara dzīves iespējas un centieni.

Budisma mācība pamatota uz diviem galveniem Budas sludinājumiem Benaresas pilsētā: Četrām augstām patiesībām un Augsto astoņkārtīgo ceļu. Augstās patiesības atklāj cilvēku ciešanu cēloņus un iespējamo atbrīvošanos no tiem. Pirmkārt, cilvēku ciešanas vispār eksistē; otrkārt, ciešanu cēloņi ir savtīgas dziņas un vēlēšanās; treškārt, ciešanas var dziedēt, ierobežojot savtīgās dziņas; un ceturtkārt, veids kā ierobežot savtīgās dziņas, ir sekot vidus ceļam. Augstais astoņkārtīgais ceļš izskaidro, kā atrast mērenības jeb vidus ceļu, kas ved caur astoņām pareizām koncepcijām, kuŗas katram budistam jāievēro: pareizi ieskati, nolūki, runa, darbošanās, izvēle, pūles, uzmanība pret otru un koncentrēšanās. Kā to praktiski izvērtēt un iedzīvināt, budisms nosaka 5 likumos, kas pilnīgi līdzinās mūsu baušļiem: 1. atturēties no dzīvības atņemšanas (5. bauslis: Tev nebūs nokaut), 2. atturēties ņemt to, kas nav dots (7. bauslis: Tev nebūs zagt), 3. atturēties no nelegālas dzimumdzīves (6. bauslis: Tev nebūs laulību pārkāpt), 4. atturēties no melošanas (8. bauslis: Tev nebūs nodot nepatiesu liecību), un 5. atturēties no reibinošu dzērienu lietošanas, jo tas apmiglo prātu (par šo aizliegumu mūsu bauši nerunā).

Ticīgam budistam garīgais mērķis ir nirvana, kuŗu sasniedzot ,viņš ieiet pastāvīgā, bezpersoniskā, galīgā patiesībā. Ja budists ir atbrīvojies no visām pasaulīgām dziņām un vēlēšanām, tad viņš nonāk pie sevis atzīšanas un var doties pretim neizsakāmajam — nirvānai, jeb kā hinduisms māca: pēc sevis atzīšanas ticīgais saplūst ar absolūto — Brahman.

Ikvienas tautas piederīgais var sekot Budas mācībai, praktizējot Augsto astoņkārtīgo ceļu. Budisma simbols ir ritenis ar astoņiem spiekiem, ko sauc par doktrinas vai likuma riteni, katrs spieķis reprezentē vienu no astoņkārtīgām pareizām darbībām.

Budismam ir divi lieli novirzieni: hinajana un mahajana, kas pastāv jau kopš 200. gada priekš Kristus. Pirmajam seko dienvidus Āzijā: Ceilonā, Burmā, Taizemē, Laosā un Vietnamā, bet otrajam — Ķīnā, Japānā, Korejā un Mongolijā. Hinajana nozīmē „mazais rats", kas uzsver ticības stingrumu, tas manifestējams ar personīgu piemēru pēc Budas mācības. Hinajana pieskaitāmi nepielūdz Budu kā cilvēku vai kā Dievu, bet kā gara apskaidrošanas principa iemiesotāju. Viņu mācība ir galvenokārt ētiskas dabas, kas vainagojas vislielākā sasniegumā — sevis pārvaldīšanā, kas ir ceļš uz gara dzīves sasniegšanu.

Mahajana nozīmē „lielais rats", tas nosaka, ka atpestīšana panākama caur ticību un labiem darbiem, balstoties uz Budas personīgo piemēru.

Ķīnā, Japānā un Korejā pielūgtās dažāda lieluma Budas figūras nav budisma iestādītāja Gautama tiešais atveids, bet gan ideālizēts simbols Amitaba Buda, saukts Mūžīgās Gaismas Buda. Mahajana budistu ticības

JAUNĀKĀS LATVIEŠU SKAŅU PLATES

LP 9 $ 6.00

Paula Brīvkalne, soprāns — Gerhard Huber, klavieres
Bruno Skulte 11 BĒRNU DZIESMAS J. Raiņa teksts.
1. Lielais slinkums, 2. Kārlītis, 3. Jaunais bērziņš, 4. Visi desmit, 5. Zivtiņa un meitiņa, 6. Kaŗa kungs, 7. Rudens — rūķis, 8. Kaķenīte, 9. Cakstītes dziesma, 10. Pavasaŗa ganības, 11. Glomeņa precības.

6 TAUTAS DZIESMAS:
Jāzeps Vītols NO KURZEMES BĒRNIŅŠ BIJU,
Pāvuls Jurjāns AIZ UPĪTES ES UZAUGU,
Jāzeps Vītols DZIEDĀJ' TAUTU TĪRUMĀ,
ES NEIETU TO CELIŅU,
SKAISTI DZIEDI, LAKSTĪGALĀ,
AI CIEMIŅI, AI KAIMIŅI.

LP 10 $ 6.00

Ernests Maršaus, tenors; Vallija Reizniece - Baranoviča, klav.
P. Šuberts SAPES UN CERIBAS
J. Ivanovs MĀRAS ZEME
ARĀJA TICĪBA
J. Kalniņš MOCEKĻI
J. Norvilis AGLONA
J. Ķepītis AGRĀ PAVASARĪ
Jānis Mediņš TEV MŪZAM DZĪVOT, LATVIJA
Latviešu karavīrs tautas dziesmās:
J. Vītols STRAUJA, STRAUJA UPE TECĒJ'
KARAVĪRI BĒDĀJĀS
NU AR DIEVU, VIDZEMĪTE
DIV' DŪJIŅAS GAISĀ SKRĒJA
PADZIEDĀSIM NU, BĀLIŅI
P. Jurjāns ES KARĀ AIZIEDAMS
J. Vītols APKART KALNU GĀJU
ČUČI, MANA LIGAVIŅA

LP 0 22 $ 6.00

Jāzeps Vītols ZIEMEĻBLĀZMA, kantāte
L. Vīgnera koris ar simf. orķestri, solo H. Ozolītis, diriģents L. Vīgners
Jēkabs Graubiņš TEK SAULĪTE TECĒDAMA, tautas dziesma
Jaukts koris, diriģents J. Dūmiņš
Alfrēds Kalniņš PURI, PURI, MEŽI, MEŽI, tautas dziesma
Jaukts koris, diriģents T. Kalniņš
A. Kalniņš JŪRAS VAIDI —
J. Vītols KLAUSIES, SPULGACIT'
Anna Ludiņa, soprāns
A. Žilinskis AUDĒJAS DZIESMA —
E. Dārziņš AIZVER ACTIŅAS
Elfrīda Pakule, soprāns
E. Dārziņš MANA LAIME — Arturs Vanags, tenors
A. Jurjāns KĀ ZAGSUS — Žermēna Heine-Vāgnere, soprāns
M. Zariņš KĀ GULBJI BALTI PADEBEŠI IET —
J. Vītols LĪGODAMA UPE NESA, t. dz.
Erika Tipaine, soprāns

LP 0 23 $ 6.00

Alfreds Kalniņš DEJAS NO BALETA STABURAGS
1. Valsis, 2. Andante amoroso, 3. Skaidrītes deja, 4. Jandāls, 5. Valsis, 6. Maršs.
10 TAUTASDZIESMAS
Latviešu simfoniskais orķestris diriģents L. Vīgners

LP 0 24 $ 6.00

Ernests Vigners KĀ DAUGAVA VAIDA
Vīru koris Tēvzeme ar ērģelēm, diriģents H. Mednis
Andrejs Jurjāns LĪGOJIET, LĪKSMOJIET, kantāte
L. Vignera koris ar simf. orķestri.
diriģents L. Vīgners
A. Žilinskis 14 DZIESMAS BĒRNIEM
Pie klavierēm autors
Pelītes (klavieres), Rīta dziesmiņa, Cepurīte, Pavasara un dzenis, Sēņotāji, Pēterītis ar Miķeļiti, Skaišas zaķēns.
V. Singajevska (bērna balss)
Jautrie zēni (klavieres), Ziemas miegs, Svētki ledus pilī, Laba slava sniedziņam, Krusa un saule, Taurenītis, Negaisā.
J. Zābers, tenors

Pieprasiet LATVIAN MUSIC bezmaksas skaņu plašu katalogu. Pasūtinot pa pastu, Ontario provincē dzīvojošiem pie šīs plates vērtības jāpiemaksā 18 ¢ tirdzniecības nodoklis.

Pasūtinājumus adresējiet:

DV GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.
TĀLR. EM 8-0792.

KAKTIŅŠ

Vedam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

LATVIJAS AMERIKĀ SPIESTUVE TORONTO

PIEŅEM VISADA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINAJUMUS:

- KĀZU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES.
- ZIŅU KARTES.
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBAM
- KONCERTU PROGRAMMAS.
- SARĪKOJUMU BILETES.
- PLAKĀTUS DZIESMU LAPIŅAS
- GRĀMATAS un ŽURNĀLUS.
- VESTUĻU VEIDLAPAS, APLOKŠŅUS u. c.

PASŪTINAJUMUS PIEŅEM:

LATVIEŠU GRĀMATU NAMA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, 2-B, ONT. CANADA. TEL.: EM 8-0792

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

Mans dārgais vīrs un tētiņš

FRICIS VALDMANIS

dzimis 1899. g. 22. janvārī Liepājā, miris 1963. g. 30. jūlijā Toronto.

Skumst: SIEVA, MEITA, ZNOTS un MĀSA ar VĪRU ANGLIJĀ.

LATVIEŠI TREJDEVIŅĀS ZEMĒS

Līze Dorne Melburnā nesen aizvadījusi savu 90. dzimumdienu. Viņas ģimene sazarojusies līdz 3 g. vecajai mazmazmeitiņai Ainai Pūcei.

Tiesībnieks, advokāts I. I. Kavass, Adelaides universitātes mācības spēks, 1964. g. atgriezīsies Melburnā un sāks darboties par vecāko lektoru Melburnas universitātes tiesību fakultātē.

Dr. P. Empijs, National Lutheran Council Ņujorkā direktors, dažas dienas uzturējās Lielbritanijā. Viņš Londonā apspriedās ar prāv. R. Mužiku, apmeklēja arī Oksfordu un Hothorpes luteraņu centru.

Sakarā ar latviešu veikala Kursa likvidēšanos, Bradfordas DVF nodaļa pārņēmusi latviešu grāmatu galdu, lai Bradfordā būtu dabūjamas latviešu grāmatas. Grāmatu galds, bibliotēka atvērti tikai svētdienās no pl. 11 līdz 13. Galdu pārzina M. Kazainis, 5, Clifton Villas, Bradford 8, Yorks.

Kāds revolūcionārs atskatās — ar tādu nosaukumu Dagens Nyheter 14. jūlija numurā bija lasāms Ulža Ģērmaņa plašāks raksts par Feliksu Cielēnu un viņa memuāru pirmo sējumu. Raksta beigās teikts, ka Cielēna memuārus domāts izdot arī angļu un zviedru tulkojumā, jo tie esot vērtīgs avots visiem, kas interesējas par Austrumeiropas tautu moderno vēsturi.

Pārdod 3 APBŪVES GABALUS pie Georgian Bay, jaukā vietā.

Tuvākas ziņas sniedz Šņornieks, 255 Barton W. Hamilton, Ont.

Par kollekcionāru . . .

(Pārnesums no 6. lpp.)

Pēc tam, kad plaukti pasūtināti, atvesti un iebūvēti bibliotēkas četrās sienās, sāk grāmatu iekārtošanu. Alfabētiskā kārtība nederēs, jo radīsies chaotisks iespaids. Vispirms sevišķi izdevīgās un labi redzamās vietās nostāda kopoto rakstu sērijas: Blaumani augšā, zem tā Ezeriņu, vienos sānos Skalbi, otrā pusē Virzu. Ar Raini vienmēr būs problēma: to vislabāk likt vienu pašu, vai, ja ļoti grib, kopā ar Aspaziju. Bibliotēkas centrā jābūt Latvju Dainām, pēdējo sējumiņu ieskaitot. Zem dainām labi iederēsies Mülenbacha vārdnīcu zilie sējumi, un tiem taisni apakšā, kā vienīgo grāmatu visā plauktā, jāliek prof. Endzelīna kapitāldarbu par latviešu valodu. Šāds iekārtojums radīs krātuvei vajadzīgo gravitācijas centru.

Esejas un monogrāfijas pulcina atsevišķi, blakus latviešu tautas miklām un pasakām. Nekad tās nelikt kopā ar pavāru grāmatu vai latviešu tautas ļaunumiem vārdiem. Turpretim labi saderēsies Akurātera „Kalpa zēna vasara", Jaunsudrabiņa „Vasara" un Ritas Liepas „Svešā vasara".

Dzeju antoloģijas, izlases, ciklus grupē atsevišķi, tā, lai krāsainās lentītes nokārtos pāri plauktu malai. Jāuzmanās no ļoti sīkām, formātā niecīgām, viendzeju grāmatelēm, — tās nemaz neaizņem telpu. Var likt plauktā, cik grib, bet būs tukšs kā tukšs.

Daži apgādi mēdz izdot visas savas grāmatas līdzīgā ārējā apdarē, un, tās kopā pulcinot, rodas apgāda „kopotie raksti", tematikā, protams, ļoti pretēji, bet acij tīkami. Nekad neieteicu draugu sabiedrībā lasīt šādas sērijas virsrakstus skaļā balsī: radīsies visneiespējamākās situācijas.

Labu krātuves daļu aizņems sadzīves romāni, kas parasti ir diezgan vienmērīgā biezumā, jo iznāk reizi gadā tāpat kā kalendāri. Šie parasti aizņems bibliotēkas plauktu lielāko daļu un ir visderīgākie, lai aizpildītu telpu.

Lai grāmatas plauktos nesapelētu, ieteicams tās reizi gadā pārcilāt, izpūst putekļus, jeb pat lietāt putekļu sūcēju, tikai jāuzmanās, lai iekšā neierautu sīkās dzeju lapeles. Ja bibliotēku kārtīgi neuzmana un netīra, var gadīties kā kādam manam draugam, kura kopotie raksti pārklājās ar plēvi. No grāmatu tārpiem nav ko baidīties — tie parasti izurbj pavāru grāmatas un aptaukotus žurnālus.

Katra kollekcionāra dzīves piepildījums pienāks tad, kad visi plaukti un sienas ir pilnīgi un pamatīgi piepildīti. Daba un kollekcionārs necieš tukšuma.

Vecais Indrikis

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Angelika Gailīte — CEĻINIECE, pieredze un vērojumi	4.20
P. Aigars — GĀJIENS UZ TAUTIEŠA NAMU, dzejas	$ 3.20
A. Niedra — LĪGAVA UN SIEVA, romāns	3.80
I. Grebzde — IELEJĀ SAGRIEZĀS PUTENIS, romāns	3.80
G. Janovskis — SŌLA, romāns	3.60
M. Kovaļevska — GAURU GAIĻI, romāns	$ 4.50
D. Di Morjē — JAMAIKAS KROGUS, romāns	3.60
S. Lazdiņa — CEĻA GALĀ, romāns	3.80
L. Pērļupe — PUTNS ČAULĀ, stāsti	3.50
Dr. T. Dūlijs — DEGOŠAIS KALNS	4.50
T. Zeltiņš — TILTU ATJAUNOTĀJI, romāns	4.50
E. Kore — JAŅU VAINAGS, stāsti un noveles	3.80
A. Vilnis — RAĢIENS SIRDIJ, dzejas	3.20
E. Mednis — ZVAIGZNES STIGO, romāns	4.50
Z. Lazda — STARU VIESULIS, dzejoļi	4.00
A. P. Mierkalns — JAUNATDZIMSANA, dzejoļi	3.50
Z. Avotiņa — MĀDARAS, dzejoļi	2.75
H. Elgasts — ZVAIGŽŅOTĀS NAKTIS, romāns	5.00
Prof. P. Dāle — GARA PROBLĒMAS	3.60
Velta Toma — MŪŽĪGĀ SPĒLE, dz. izlase	2.95
Zeiboltu Jēkabs — LIKTENIS, romāns	3.90
Zeiboltu Jēkabs — BARONS BUNDULS, romāns	3.90
Alfrēds Bērziņš — LABIE GADI	5.00
Hilda Vika — LIELĀ SLĀPE, stāsti	3.00
Felikss Cielēns — LAIKMETU MAIŅA, II daļa	7.00
Valentīns Pelēcis — RIETĀ, dzejoļi	3.80
Ivanda Kaija — DZINTARZEME, romāns	4.00
Vilis Veldre — DZĪVE PIE JŪRAS, vērojumi	3.80
Aina Kraujiete — ES ESMU VASARA, dzejoļi	3.60
A. H. Tamsāre — VIENA LAULĪBA, romāns	4.00
Guntis Zariņš — DVĒSEĻU BOJĀ EJA, romāns	3.20
Upsalas skol. un Gēteborgas skautu izd. — BĒRNI, SPĒLĒSIM TEĀTRI	1.50
Verners Tepfers — SENATNEI UN MĀKSLAI, apceres	4.20
Ernests Aistars — AIZA, romāns	3.80
V. Čika un A. Šmits — SPORTA SMAIDS, fragmenti	3.00
Jānis Sarma — TĀDA IR DZĪVE	2.50
Vilhelmine Balodis — DZEJU IZLASE	3.50
Alfreds Dziļums — ZEME DZĪVO, romāns	4.50
— SVEŠVĀRDU VĀRDNĪCA	5.00
James Street — RĪTDIENAS PLAUJA, romāns	5.20
LATVIEŠU TAUTAS PASAKAS I d.	7.80
BRIEDIS, dzīves stāsts	0.85

DV GRĀMATNĪCA,
123 HURON ST., TORONTO 2-B, Ont., Canada.

Izdevējs M. GOPPERS. Centralvägen 1, Stockholm - Klinten, Sverige laipni lūdz iesūtīt viņam atmiņas u. c. materiālus gatavojamā rakstu krājuma

ĢENERĀLIS GOPPERS
KAŖA UN LAIKA BIEDRU ATMIŅAS

2. paplašinātam izdevumam. Tāpat laipni lūgtas atsaukties personas, kuŗu īpašumā būtu foto attēli, kuŗos redzams ģen. Goppers, viņa grāmata MILITĀRĀS AUDZINĀŠANAS PAMATI, žurnāla KADETS u. c. periodisku izdevumu eksemplāri, kuŗos viņa raksti. Ir svarīgi dokumentēt arī šķietami nenozīmīgus faktus un atsevišķus epizodus, jo tikai savācot iespējami plašu materiālu un to konfrontējot ar archīvu riāliem u. t. t., vēlāk būs iespējams sarakstīt objektīvu un reljefu biogrāfiju. Foto attēlus un grāmatas pēc pārfotografēšanas nekavējoties sūtīs atpakaļ to īpašniekiem.

ATGĀDINĀJUMS...

RAUDZITIES, LAI AIZVIEN BŪTU APDROŠINĀTI

ONTARIO SLIMNĪCU APDROŠINĀJUMS

- **Mainot darbu,** izlasiet uzmanīgi norādījumus, kas ir maksājumu apliecības, 104. formas mugurpusē. Šāda apliecība jums jāsaņem no darba vietas, kuŗu atstājat.
- **Sasniedzot 19 gadu vecumu,** jūs vairs neesat apdrošināti ar jūsu vecāku apdrošinājumu. Trīsdesmit dienu laikā jums jāreģistrējas pašiem, lai būtu apdrošināti. Veidlapas dabūjamas slimnīcās, bankās un pārvaldes birojos.
- **Apprecoties,** jums ir jāmaksā ģimenes apdrošinājums, kas apdrošina vīru, sievu un apgādājamos. Pieteiciet to savai grupai VAI arī, ja maksājumus kārtojat tieši, ziņojiet Pārvaldei

ONTARIO HOSPITAL SERVICES COMMISSION
2195 Yonge Street, Toronto 7, Ontario.

AIZVIEN TURIET PIE ROKAS JŪSU SLIMNĪCU APDROŠINĀJUMA APLIECĪBU.

OPTIĶIS LUNSKY
470 College St., Toronto.
WA 1-3924.

FRANK VASS B.A.
ADVOKĀTS · NOTĀRS
263 College ielā, Toronto, (pie Spadina Ave.)
TEL WA 2-6112, 2-6111.

Vēl dabūjamas sekojošas Melvaton izd. 45 RPM

SKAŅU PLATES

$ 2.80 gabalā —

2501 — Mazā vēstulīte. Draugs, nejautā. Vēl reiz to dzirdēt. Gājputni.
2502 — Kaŗaviru atminas. Meitu māte bēdājās. Es vēlos mājās pārnākt. Nejausim ieročiem rūsēt.
2503 — Latvju meitene. Par velti gaidīts. Vēlreiz, draugs, nāksi tu. Neskumsti meitenīt.
2505 — Kad vēl puika biju es. Lai tā būda rūc. Sirmgalvja stāsts. Olgas polka.
EP — 401 — Baltā roze. Tautiets mani pavadīja. Viltīgās acis. Dzīves ratiņš griežas.
EP — 402 — Trīs vītušas rozes. Rudzupuķu zieds. Viens balts — otrs sārts. Gaujmalas lakstīgala.
EP — 403 — Vecā kokle. Gaujas laivinieks. Tavas maigās rokas. Havajas melodija.
EP — 417 — Dzintra. Zilais lakatiņš. Vienreiz laimējas — otrreiz ne. Vai būtu daudz, ja man ļauts.
305 — 306 — Cauri pilsētai. Puķu pārdevēja. Labvakar. Cik dzīve skaista.
313 — 314 — Sniega pārslas. Dziesma tevi sauc. Tu saules stars. Jaunības ugunskurs.
6201 — Smolandes meitenes. Rudzupuķu zieds. Dziesmotā Rīga. Par vēlu, draugs.
311 — 312 — Donna Klara. Jaunā Bābele. Lauku romantika.
2504 — Zuzi - Zuzanna. Zem Rīgas liepām. Lai meiča atsaucas. Štedi - Redi.

Katra plate maksā $ 2.80 + 3% tirdzniecības nodoklis Ontario dzīvojošiem.

Pasūtinot pa pastu, jāpieskaita 20 ¢ pārsūtīšanas izdevumiem.

DV grāmatnīca, 123 Huron St., Toronto 2-B Ont,. Canada.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA

līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi

Adrese: .....

Mr., Mrs., Miss .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai (Nevajadzīgo svītrot).

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn. $ 8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.

SAV. VALSTĪS sazināties ar:

A. Lāci, 101 Brightwater Court, Brooklyn 29, N.Y.
Jānis Lācis, 33 - 27 - 91st Street, Jackson Hts, 72, N. Y.
V. Zuti, 32 Dayton St., Newark 14, N. J.
A. Libieti, 2528 W Becher St., Milwaukee 15, Wisc
J. Ezergaili, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio
V. Hermani - Daly, 368 Heine St., Elgin, Ill.
A. Ozoliņu, 1643 N. Orchard St., Chicago 14, Ill.
V. Miķelsonu, 426 N. Prairie Ave., Kalamazoo, Mich
V. Zirnīši, 138 Barklay N. E., Grand Rapids, Mich
V. Irbi, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y.

KANADĀ:

J. Gailīti, 12 Green Meadow Rd., Hamilton, Ont
H. Grebli, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.
J. Ligeri, 2325 Dunn St., Niagara Falls, Ont
R. Epneri, 59 Langarth St. E., London, Ont.
J. Roni, 57 David St., Brampton, Ont.
M. Kīviti, 236 First Ave., Ottawa, Ont.

ANGLIJĀ:

DVF Grāmatnīcu, 72 Queensborough Terrace, Lancaster J Turciņu, 64 Sholebroke Ave., Leeds.

ZVIEDRIJĀ:

DV Stokholmas nodaļu, P. O. 220, Stockholm.

Vajadzīga SIEVIETE

pie 5 gadu veca bērna un viegliem mājas darbiem.

$ 150- mēnesī un var dzīvot ārpusē. Zvanīt 531-3880 svētdienās visu dienu un darbdienās pēc plkst. 10 vakarā.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.

Tel. LE 4-1403, Toronto.

SPORTS

Visu sporta nodaļai domāto informāciju lūgums sūtīt šīs nodaļas red. Z. Zentiņam, 46 Lynd Ave., Toronto 3. Ont. Tālrunis LE 5-1470.

ANDREJS DONIŅŠ — MIČIGENAS AMATIERU ČEMPIONS ŠACHĀ

Grand Rapidi (Mich.) — Mičigenas šacha apvienība Grand Rapidos YMCA's telpās bija organizējusi amatieru meistarsacīkstes šachā. Tās ilga trīs dienas, tanīs piedalījās 49 dalībnieki no visas Mičigenas. Sacensības risinājās visai spraigi, un čempiona titulu ar 5½ punktiem no iespējamiem 6 izcīnīja Andrejs Doniņš, 41. g. v. Viņam bija 5 uzvarētas un 1 neizšķirta partija. 2. vietā ierindojās 16 g. v. U. Leiners (Grand Rapidi), bet 3. vietā — C. Armors (Battle Creek). Sacensībās piedalījās arī O. Puriņš no Kalamazū, kuŗš pag. gadā ierindojās 3. v., bet Puriņam šoreiz it kā nelaimējās, un viņš palika diezgan atstatu vietā.

Iegūstot čempiona nosaukumu, A. Doniņš no Mičigenas šacha apvienības prezidenta I. Vandenburga saņēma prāvu celojošo trofeju glabāšanā uz 1 gadu un savā īpašumā kausu. Celojošais kauss amatieru sacensībām šachā nodibināts pirms 7 gadiem, to 1959. g. izcīnīja latvietis Ed. Šneiders no Lansingas. Uzvarētāju vārdi tiek iegravēti uz ceļojošās balvas.

Andrejs Doniņš strādā Līra uzņēmumā par technisko zīmētāju - projektētāju. Viņš ir nelaikā LU mechanikas fakultātes docenta elektroinž. V. Doniņa dēls. Šachu sācis spēlēt pirms 25 gadiem un šim nodarbēm veltī gandrīz visu savu brīvo laiku. V. Z.

Tikšanās ar Eriku Pētersonu

Eriks Pētersons, Latvijas rekordinternacionālais futbolists, kas Latviju pārstāvējis 65 valstu sacīkstēs un tiek ieskatīts par latviešu populārāko futbolistu, tagad dzīvo Čikāgas priekšpilsētā Meivudā.

Iemīļotās un panākumiem bagātās futbolista gaitas Pētersons, Latvijas universitātes absolvents, sekmīgi turpinājis arī Sav. Valstīs.

Drīz pēc ierašanās ASV, viņš pievienojās Čikāgas Vikings vienpadsmitnam, kur Erikam, tāpat kā reiz dzimtenē, atkal uzgavilēja tūkstošiem skatītāju.

Kad 1949. gada sezonā vikingi izcīnīja Illinojas meistarvienības laurus, viens no panākumu lielākajiem kaldinātājiem bija Pētersons.

„Pēdējos gados aktīvās sporta gaitas esmu pārtraucis," saka simpatiskais sportists. Vācijā iegūtās zināšanas celtniecībā viņš lieti var izmantot tagadējā maizes darbā.

Viņš rosīgi darbojies Čikāgas Ciānas ev. - lut. draudzes valdē, vadījis vairākus gadus Čikāgas latviešu biedrību un palīdzējis noorganizēt pilsētas latviešu futbola komandu Stars.

Vaicāts, kas nepieciešams labam futbolistam, Pētersons atbild:

„Fizīskie dotumi, gara asums, neatlaidība treniņos un dzelžaina griba spraustā mērķa sasniegšanai."

Čikāgā dzīvo arī bij. Liepājas Olimpijas futbolists Rūdolfs Kronlaks, kas Latvijas valsts vienībā reprezentējies 19 reizes.

Im. E.

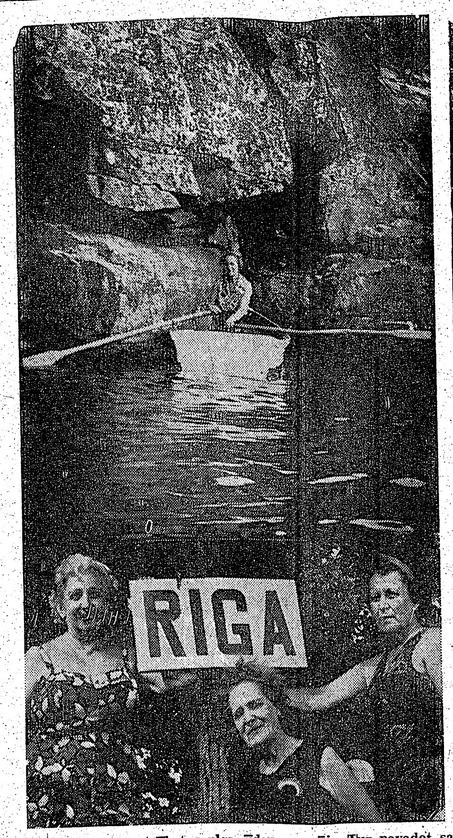

Rīgas nometnē netrūkst saules, ūdens un vēja. Tur pavadot savas brīvdienas priecājas arī filadelfietes (ASV) E. Ozoliņa (kr. pusē), E. Zamura (labā pusē) un torontiete A. Kuršinska. Uzņēmumā augšā: A. Kuršinska Rīgas nometnē laivā atpūšas pie klinšu grēdām, kas te top daudzinātas par Staburaga klintīm. Foto B. Savickis.

Šā gada 5. augustā pēkšņi no mums šķīrās mana mīļā māte un veemāmiņa

Natalija Makars, dzim. ELBERGS,

dzimusi 1891. gada 23. novembrī Rīgā.

Uz pēdējo dusu uz Jorkas kapiem izvadīs no Trull bēru mājas 2704 Yonge St., 8. augustā pl. 15,00,

Lēni, lēni uz pēdējo dusu
mani smiltājā aizvediet.
Dodiet man līdzi lūgšanu klusu,
Kad mani uz mūžu guldīsiet.

Sērojošie:
DĒLS, VEDEKLA un MAZBĒRNI.

VĒSTURE ATKĀRTOJAS

Lai saprastu tagadējās ASV valdības ārpolitiku, īpaši attiecsmēs ar Krieviju, jāatceras, ka prezidents Kenedijs savās vēlēšanu kampaņas runās atkārtoti solīja iet Rūzvelta pēdās.

Kāda tad bija Rūzvelta ārpolitika plašos apmēros? — „Pēc kaŗa Eiropā dominēs Krievija. Krievija ir izšķirējs faktors tagadējā kaŗā, kādēļ tai jādod visa iespējamā palīdzība un jācenšas iegūt tās draudzība," tā teica Rūzvelts un, sakaŗā ar šo atziņu, veidoja ASV kaŗa plānus.

Ļoti iespaidīga Rūzvelta atbalstītāju grupa, slēpjoties aiz ilgstoša miera palmām un cerībā labi sadarboties ar Padomju Savienību, tad izstrādāja savu nākamo pasaules pārvaldīšanas plānu. Viņi paredzēja, ka Vispasaules valdībā un parlamentā dominēs tikai divi „pasaules lielie" — ASV un Krievija.

Rūzvelta domu biedri un Krievija 2. pasaules kaŗā uzvarēja, kādēļ nav nekāda iemesla domāt, ka tie būtu atmetuši savus lielos pasaules pārvaldīšanas plānus. Gluži otrādi — savu darbu viņi aizvien turpina, pie kam ļoti plānveidīgi, uzmanīgi un piesardzīgi. Tik plaša vēriena iecerētos mērķus nevar sasniegt īsā laikā.

Vašingtonas — Maskavas sadarbībā grūtības bija jau kaŗa laikā, bet smagākie sarežģījumi sākās pēc kaŗa. Krievi, viltīgā gruzīna Staļina vadībā, lielās uzvaras skurbumā, cerēja, ka viņi vieni, bez ASV līdzdalības, ar komūnisma palīdzību, var kļūt par pasaules valdniekiem. Sarkanais Kremlis pārspekulējās. Staļina kļūdas deva ASV iespēju attīstīt pretkomūnistisko propagandu, kas atsaldēja amerikāņu mīlestību pret krieviem, un tie sāka skatīt komūnismu patiesības gaismā. Sākās t. s. aukstais kaŗš.

Pēc Staļina nāves krieviem bija izdevīgi mainīt savu politiku un labot kļūdas. Sākās tuvināšanās Rietumiem, ko trauceja aktīvie pretkomūnistiskie spēki šajās zemēs.

Krasu lūzumu un šķietamo krievu laipnību un ciekāpību izraisīja draudi komūnistiskās Krievijas imperijai — nesaskaņas ar Ķīnu, Maskavas-Pekigas īstie strīdus cēloņi nav dom-starpības komūnistu partijas taktikas jautājumos, ko abas puses izmanto tikai kā ieganstu. Īstenībā tā ir cīņa par varu gluži personiskā plāksnē (starp Chruščevu un Maocetungu), un tā ir arī nacionāla cīņa par vispasaules komūnistu troni. Līdztekus šai sacensībai iet senie strīdi par pierobežas apgabaliem.

Abu „lielo sarkano" cīņai pasainoties, ķīnieši skāra krievus ļoti sāpīgā vietā: sāka drupināt Krievijas imperiju. Rumānija draudēja sekot Albānijai, un nemiers pret Maskavu sāk izpausties arī citās satelītu zemēs.

Kritiskajā brīdī krievu komūnisti atcerējās, ka kopš 1917. gada visos grūtos brīžos vislielāko palīdzību tie ir saņēmuši no ASV. Sākās taustīšanās un apstākļu skaidrošana, uz ko atklāti atbildēja ASV prezidents savā runā jūnijā Vašingtonas universitātē: „Ir pienācis laiks revidēt attieksmes ar Padomju Savienību. Ideoloģiskā plaisa starp Maskavu un Pekingu paplašinās, kādēļ Krievijai un Savienotām Valstīm jāturas cieši kopā"

Šī atklāti pateiktā deklarācija nenāca pēkšņi. Jau pēc ievēlēšanas amatā, kad Kenedijs sāka komplektēt savu tuvāko līdzstrādnieku un padomdevēju kadrus, nebija šaubu, ka viņš pildīs vēlēšanu laikā doto solījumus. Tā, piem., lai atcera mies bij. Rūzvelta uzticības personu Herimenu. Toreiz, kaŗa laikā, Hopkins Baltā namā, komūnistu spiegs Hīss Valsts departamentā un Herimens Maskavā bija galvenās uzticības personas, kas kārtoja visas lietas ar krieviem, kā arī piedalījās svarīgās starptautiskās konferencēs. Herimens kādreiz gan taisnojās, ka viņš esot bridinājis Rūzveltu — neuzticēties par daudz krieviem, bet nekad nav deklarējis, ka toreizējā Rūzvelta politika būtu neparei za.

Kopš pasa sākuma Kenedijam tuvu stāv divi minoritātes pārstāvji — Rostovs un Viesners, kuŗi savā laikā aktīvi darbojās līdz Chruščeva drauga Ītona rīkotās sarkano zinātnieku konferencēs.

Kaut gan krievu komūnisti, tāpat kā pārējie, no sava mērķa nav atteikušies, ASV prezidents iet Čemberlēna pēdās un līgst līgumus ar partneri, kuŗš tos nepilda. Bez tam — līgums par atombumbu mēģinājumu pārtraukšanu virs zemes un ūdenī ir ļoti neizdevīgs ASV.

Bet šie un varbūtēji nākamie nolīgumi vēl nav tas lauznākais. Daudz jaunākas sekas būs nu jau kopš laba laika pasāktai plaša mēroga kampaņai, kuŗas nolūks apklusināt pretkomūnistisko propagandu. Fiziķa R. Openheimera personā rehabilitēja visus tos, kuŗi kādreiz un varbūt arī vēl tagad sadarbojās un atbalstīja komūnistus.

Daudzi militārie lietpratēji asi kritizē un paredz ļoti kļūmīgas sekas tagadējai ASV bruņošanās politikai, kuŗu veido un nosaka nevis speciālisti militāros jautājumos, bet gan politiķi, kuŗu vidū ievērojamu lomu spēlē t. s. liberāļi.

P. Greizis

SABIEDROTO ĀRLIETU MINISTRI...

(Pārnesums no 1. lpp.)

KANADAS KVIEŠI KOMŪNISTU ĶĪNAI

Pēc vairāku nedēļu slepenām sarunām Hongkongā Kanada un komūnistu Ķīna vienojusies par jaunu labības darījumu. 1961. g. abas valstis parakstīja ilgtermiņa līgumu, paredzot līdz 186,7 milj. bušeļu kviešu un 47,7 milj. bušeļu miežu eksportu uz komūnistu Ķīnu. Līgums par tādu pašu maksimālo kviešu daudzumu, bet ne miežiem, tagad parakstīts Hongkongā. Ķīnieši labību saņems laikā no šī gada 1. augusta līdz 1966. gada 31. jūlijam. Eksportējamās labības cenu vērtē uz 279 milj. dolaru. Par labības sūtījumiem komūnistu Ķīna maksās 25 proc. no vērtības skaidrā naudā un atlikumu nākamā pusotra gada laikā. Līdz šim atlikums bija jāatmaksā 12 mēnešu laikā. Bet, paskaidro tirdzniecības ministrs Šārps, gaŗāks nomaksas termiņš ir visai pamatots, jo ķīnieši vienmēr atmaksājuši pirms noteiktā laika.

KAS NOTIEK KOREJĀ?

Pēc desmit gadu ilga saspīlēta pamiera pamazām sāk atdzīvoties Korejas kaŗa lauks, komūnistiem mēģinot iefiltrēt savus kaŗavīrus pāri demilitārizētai joslai Dienvidkorejā. Ziemeļkorejas un Apvienoto Nāciju spēku starpā jau notikušas vairākas asiņainas sadursmes.

Panmundžonā notikušas asas konferences, kuŗās amerikāņi apvaino komūnistus, un pēdējie deklarē, ka Sav. Valstis radot atmosfairu, piemērotu jauna kaŗa aizdedzināšanai. Nedēļas nogalē, isi pirms amerikāņu un korejiešu pamiera komisiju tikšanās. ziemeļkorejieši rokas granātām uzbruka kādai 13 vīru lielai amerikāņu patruļai, ievainojot 3 kaŗavīrus. Kopš pagājušās nedēļas trīs amerikāņi jau nogalināti.

Sav. Valstu militārās aprindas neizslēdz ļoti nopietno varbūtību, ka komūnisti sākuši domāt par Korejas kaŗa atsākšanu, par vispārēja saspīlējuma palielināšanu Āzijā.

Komūnistiem demilitārizācijas joslas ziemeļu pusē esot ap 350 tūkst. vīru liela armija, ar ķīniešu palīgspēkiem Jalu upes ziemeļos. Demilitarizācijas joslas dienvidu pusē stāv ap 500.000 dienvidkorejiešu, ap 50.000 amerikāņu un atsevišķas turku un taizemiešu vienības, kas sastāda Apvienoto Nāciju bruņotos spēkus.

Pēc komūnistu lielo ideoloģisko sarunu nesekmīgā nobeiguma Maskavā un atomlīguma starp Sav. Valstīm, Angliju un Pad. Savienību komūnistu Ķīnas aktīvitāte Āzijā — spēku koncentrēšana pie Indijas robežas, partizānu darbības palielināšana Vietnamā un Laosā, kā arī nedarbi Korejā — nevienam, patiesībā, nenāk kā pārsteigums. Rietumu sabiedroto un Padomju Savienības atomlīgums nozīmēja saspīlējuma mazināšanos. Un, tā kā tas ir tieši pretēji komūnistu Ķīnas interesēm, tad tai bija lietas labā kaut kas jādara un jāuztur saspīlējums pie dzīvības.

NEDOS IEROČUS DIENVIDAFRIKAI

Runādams Apvienoto Nāciju drošības padomē, Sav. Valstu sūtnis Adlejs Stīvensons izteicās, ka viņa valdība nolēmusi pārtraukt visus ieroču un kaŗa materiālu sūtījumus uz Dienvidafriku. Tādā pat ceļā pret Dienvidafrikas segregācijas politiku nolēmusi cīnīties arī Anglija. Bet nedz Vašingtona, nedz Londona nekādās dziļākās sankcijās ielaisties negrib, par Dienvidafrikas izslēgšanu no Apvienotām Nācijām nemaz nerunājot.

Uzstādamies 32 Āfrikas valstu vārdā, Gānas delegāts ieteica atļaut Dienvidafrikai izstāties no Apvienotām Nācijām — pirms tā tiek izsviesta. Amerikāņi un angļi šādiem drastiskiem soļiem pretojas — Dienvidafrika neesot pastrādājusi nekādu starptautisku noziegumu, par ko Apvienoto Nāciju chartā būtu paredzēta tās izslēgšana. Stīvensons arī domā, ka Dienvidafrikas izslēgšana no starptautiskās organizācijas tās rašu politiku nemainīs. Jāmeklē un jāatrod kāds cits atrisinājums, kas pieņemams kā krāsainiem, tā baltiem, resp., jāgādā, lai vilks būtu paēdis, bet kaza paliktu dzīva.

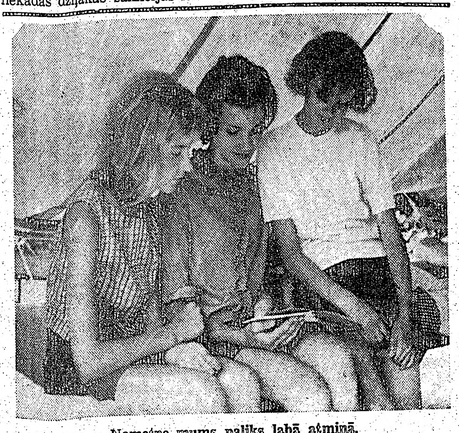

Nometne mums paliks labā atmiņā.

SARKANIE ĶĪNIEŠI PARĪZĒ

Ķīniešu komūnistu vadoņu un visas ķīniešu tautas naidam ietpretim krieviem ir pavisam konkrēts pamats, jo tirdzniecība ar padomju valstu starpā kopš 1959. g. ir samazinājusies par 50 procentiem, pie kam krievi Ķīnai nepiegādā tieši visvairāk vajadzīgās mantas, sevišķi mašīnas, tehniskos rīkus un velmējamo tēraudu. Ķīnai arī arvien lielākos vairumos jāiepērk labība kapitālistiskajās valstīs. Pēc amerikāņu sakopotiem materiāliem Ķīnas un Krievijas preču apmaiņa notikusi par apm. 1,749.000.000 rubļiem, bet 1961. g. jau tikai par 827.000.000 rubļiem. Pēc tam šīs summas samazinājušās vēl vairāk.

Pēdējā laikā komūnistiskā Ķīna parāda vēlēšanos savu importu ievērojami palielināt no Rietumeiropas zemēm, un sakari jau uzņemti ar Franciju. Pekingas valdības ārējās tirdzniecības ministra vietnieks Lou Hsuhangs šādas vēlmes izteica apspriedēs ar Francijas rūpnieku savienības vadītājām personām. Apspriedēs vienojās, ka franču rūpnieku delegācija septembrī dosies uz Pekingu, lai vienotos par abu valstu tirdzniecisko sakaru paplašināšanu. Ķīnieši no Francijas galvenokārt vēlas pirkt amatniecības rīku mašīnas, sakaru iekārtas un traktorus.

Patiesībā krievi visu to Ķīnai nemaz nespēj piegādāt, jo ražoto traktoru un rūpnīcu mašīnu nepietiek pašu vajadzībām. Tā kā visas krievu koloniālās imperijas rūpnīcu iekārtas ir sen novecojušās, tad nekāda produkcijas kāpināšana nav iespējama arī nākošajos gados un ķīniešiem vienīgais ceļš saredzams uz kapitālistiskajām valstīm, resp. tas pats ceļš, kuŗu iet tik ļoti vēlas krievu diktātors Ņikita Chruščevs, lai savu koloniālo valsti pasargātu no saimnieciskā sabrukuma, lai panāktu vēl vairāk un, proti, lai nostiprinātu krievu komūnismu ar kapitālistisko valstu palīdzību, tajā pašā laikā neierobežojot bruņošanās rūpniecību.

Komūnistiskajai Ķīnai tirdzniecībai ar Rietumiem ir pa-visam cits aspekts — ķīnieši ar to nedomā radīt grandiozu militāru rūpniecību, kaut pūlas izveidot savas atombumbas. Ķīnai draud briesmas noslīdēt mazattīstīto zemju stāvoklī, jo biežās dabas katastrofas un milzīgais cilvēku pieaugums neatļauj izveidot milzīgus, modernus bruņotos spēkus, pie kam komūnistiskais režīms tautai nav pamudinājums labam darbam. Protams, arī komūnistiskā Ķīna Rietumos spēj preces iepirkt tikai apmaiņas ceļā, jo ārzemju valūtas tai trūkst tāpat kā Krievijai. Tādēļ arī apspriedes ar Franciju varēs risināties tikai šādā aspektā.

PĀRSŪTĀM NAUDU UZ LATVIJU

US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.
Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-.
Pārējām summām 10 %.
Sūtījumi apdrošināti.
Saņemšana 14—21 dienu laikā.

DV SAINĪŠU NODAĻA,
123 HURON ST.,
TORONTO 2-B, ONT.
CANADA.

VISJAUNĀKĀS GRĀMATAS

A. J. Kronina rom. — ZIEMEĻU GAISMA	$4.00
J. Zeibolta rom. — LIKTENIS	3.90
J. Zeibolta rom. BARONS BUNDULS	3.90
Fr. Dziesma — LIVZEME mākslas izdevums	4.00
A. Vilnis dzejoļi — RĀJIENS SIRDIJ	3.20
Ed. Sināta dzejoļi — DZIMTENES ATBLĀZMA	3.00

Drīzumā iznāks:

F. Dostojevska — NOZIEGUMS UN SODS, 2 sēj. a	3.90
ASPAZIJAS LIRIKA, visu dzejoļu krāj. kopsēj.	9.60
K. Siliņa autobiogr. — MANA MAZĀ LIELĀ DZIVE	3.20

LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS UN PASAKAS

Pasūtinot apgādā, atkalpārdevējiem atlaide.

LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332,
Waverly, Iowa.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

11. augustā plkst. 10 no rīta dievkalpojums Sidrabenē.

18. augustā plkst. 10 no rīta dievkalpojums Sidrabenē

Šestdien, 24. augustā, vakara dievkalpojums Sidrabenē.

25. augustā plkst. 11 dievkalpojums Andreja baznīcā.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

11. augustā plkst. 2 p. p. dievkalpojums **Jāņa baznīcā.**

18. augustā plkst. 10,30 no rīta dievkalpojums Saulainē.

Tuvākā laikā notiks jaunceļamā draudzes dievnama pamatakmens iesvētīšanas dievkalpojums. Attiecīgi aicinājumi tiks izsūtīti savlaicīgi.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361. Danforth Ave.

11. augustā plkst. 12 dievkalpojums draudzes lauku īpašumā Tālavā.

25. augustā plkst. 2,30 pēc p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trisvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

25. augustā, plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

SV. KATARĪNES

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā. 140 Russel Ave.

18. augustā plkst. 3,30 pēc p. dievkalpojums Kristus ev.-lut. baznīcā. Māc. A. Briedis.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

1. septembrī, plkst. 2 p. p. dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1425 W 13-th Ave., Vancouver 9, B. C., tel RE 8-8797, Vankuveras ev. - lut. latviešu draudze.

18. augustā, plkst. 10 no rīta kapu svētku dievkalpojums Forest Lawn kapu baznīcā, Grandview Highway un Royal Oak krustojumā.

1. septembrī, plkst. 3 p. p. dievkalpojums Kitsilano baznīcā.

14. septembrī, plkst. 6 vakarā dievkalpojums Kitsilano baznīcā. Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē dāmu komitejas rīkotais gadskārtējais bazārs.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trisvienības draudze, Sv. Jāņa kalpojums.

11. augustā plkst. 11.00 no rīta Varoņu piemiņas dienas dievkalpojums Ezerkalnos.

18. augustā plkst. 7.00 vakarā dievkalpojums.

25. augustā plkst. 7.00 vakarā dievkalpojums.

1. septembrī dievkalpojums nenotiks.

Māc. Viesturs Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 p. p. un treškdienās pl. 8. Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

Svētdienu rītos plkst. 10.45 — 11.00 garīgs radio raidijums — Bridis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.